

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خداوند بخشنده و مهربان

ریاضی

دوم دبستان

نیازهای ویژه

وزارت آموزش و پرورش
سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

نام کتاب: ریاضی - دوم دبستان - کد ۳۲۰۵۱

پدیدآورنده: سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف: معاونت برنامه‌ریزی آموزشی و توان بخشی

شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف: فریبا پورجلال، مینا حسنی، سحر کرمی، زهرا اکبری، رویا روشنی، آریتا محمودپور

مدیریت آماده‌سازی هنری: اداره چاپ و انتشارات سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

شناسه افزوده آماده‌سازی: احمدرضا امینی (مدیریت امور چاپ و تولید) - مجید ذاکری یونسی (مدیر

هنری) - محمدمهدی ذبیحی فرد، صبا صفا (تصویرگران) - محمدمهدی

ذبیحی فرد (طراح گرافیک، جلد و صفحه‌آرا)

نشانی سازمان: تهران: خیابان انقلاب، خیابان برادران مظفر، شماره ۶۶، تلفن: ۴۵۵۰۴۶۹۷،

کدپستی: ۱۴۱۶۹۳۵۶۸۴،

ناشر: شرکت افست: تهران - کیلومتر ۴ جاده آبعلی، پلاک ۸، تلفن: ۷۷۳۳۹۰۹۳،

دورنگار: ۷۷۳۳۹۰۹۷، صندوق پستی: ۴۹۷۹ - ۱۱۱۵۵

چاپخانه: شرکت افست (سهامی عام)

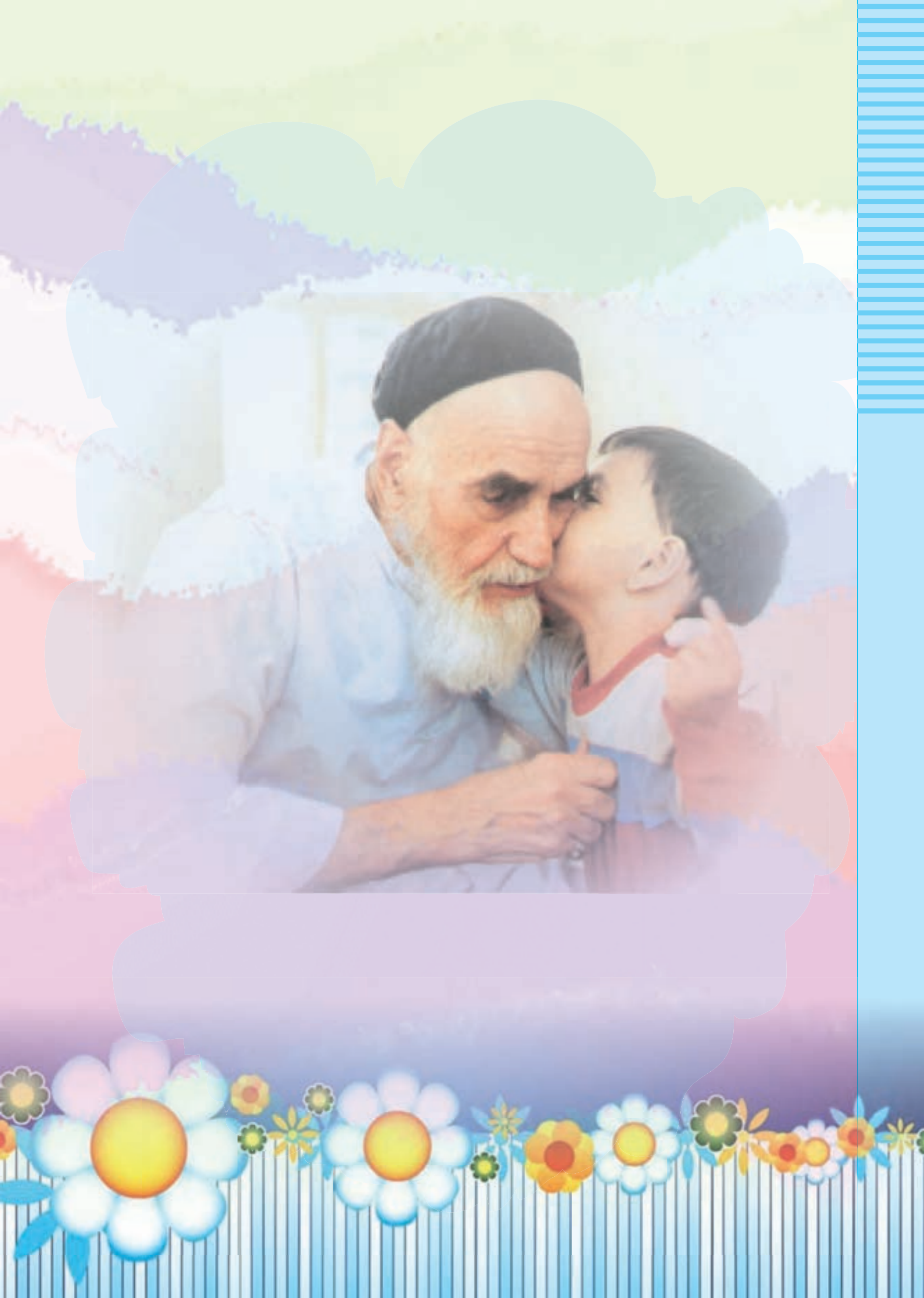
سال انتشار: ۱۳۹۸

برای دریافت فایل pdf کتاب‌های درسی به نشانی www.chap.sch.ir مراجعه نمایید.

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

ISBN 978-964-05-2296-7

شابک ۷-۲۲۹۶-۰۵-۹۶۴-۹۷۸

باسم تعالی

((...ومن احیانا نکلمانا احیاء الناس جمیعا...))

فرآیند برنامه ریزی درسی از مولفه های پیچیده، گسترده و بسیار تاثیر گذاری است که به چرایی و چگونگی آموزش و پرورش به شکل تجویزی و کلان می پردازد. و با استفاده از اهداف، محتوا و روش یا سایر عناصر به تبیین سیاست های تعلیم و تربیت می پردازد.

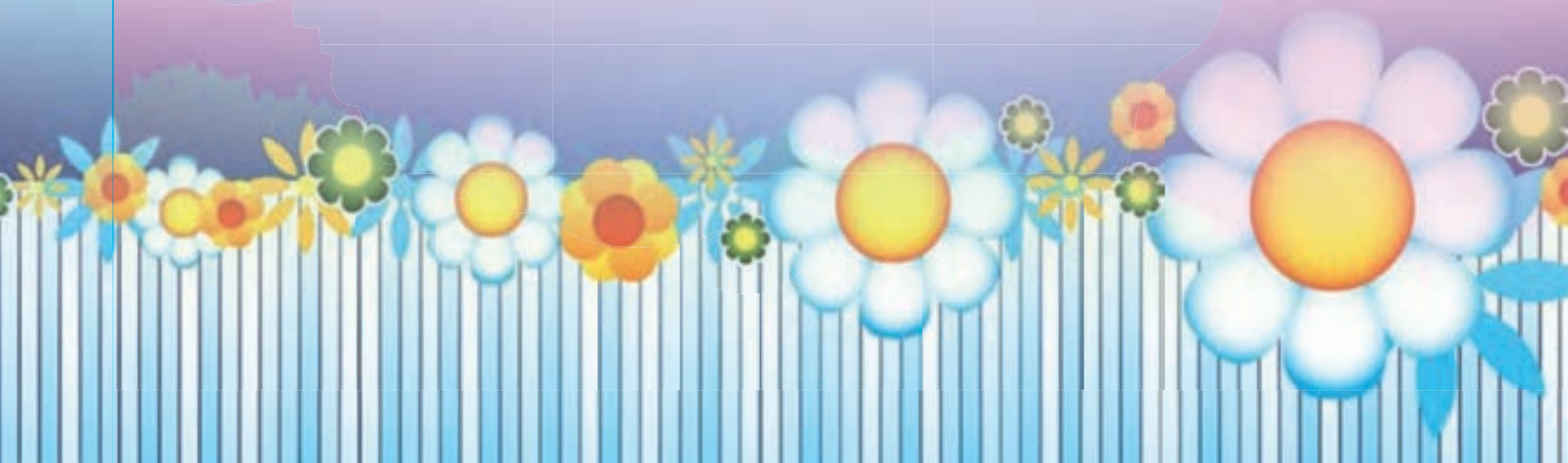
محتوای تألیف شده بخشی از فرآیند برنامه ریزی درسی است که با سازمان دهی مفاهیم و موضوعات (دارای مخاطبان مشخص و اهداف، ساختار و برنامه ی معین) ضمن حفظ انعطاف پذیری برای تحقق اهداف در ابعاد مختلف، متناسب با نیازهای متنوع فراگیران طراحی شده است.

امیدوارم این محتوا زمینه ساز دست یابی دانش آموزان به صلاحیت های فردی و اجتماعی باشد و آرزوی معلمان و والدین این کودکان و نوجوانان را جامه ی واقعیت بپوشاند.

بی شک تحقق این اهداف بزرگ و تعالی بخش نیازمند همراهی و مساعدت مسوولین و دست اندرکاران در سازمان آموزش و پرورش استثنایی، مؤلفین و همکاران سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی است. لذا بر خود لازم می دانم از همه عزیزان که تلاش بسیار زیادی را در مراحل گوناگون تألیف و آماده سازی و چاپ انجام داده اند، صمیمانه تشکر و قدردانی نمایم. در ضمن منتظر نظرات و پیشنهادهای ارزنده صاحبان اندیشه و تجربه در جهت ارتقاء کیفیت برنامه ها خواهیم بود.

و ما توفیقنا الا با... العزیز الحکیم

معاون وزیر و رئیس سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

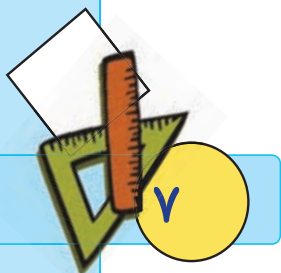

۸	.....	سخنی با همکاران
۱۱	.....	روزهای هفته
۱۴	.....	معرفی رقم
۱۵	.....	ارزش مکانی و ساخت عدد
۲۲	.....	مقایسه ی اعداد یک رقمی
۲۵	.....	مقایسه ی اعداد دو رقمی
۲۹	.....	بلند ترین ، کوتاه ترین، هم اندازه
۳۱	.....	مرور جمع
۳۳	.....	آموزش جمع با محور
۳۶	.....	جا به جایی جمع
۳۷	.....	جمع اعداد با حاصل ۱۰
۴۲	.....	اعداد ترتیبی
۴۵	.....	ساعت (۱)
۴۸	.....	مرور عدد دو رقمی
۵۰	.....	معرفی عدد ۱۰۰
۵۳	.....	تمرین های دوره‌ای (۱)
۵۶	.....	بسط عدد دو رقمی
۶۰	.....	پول (۱)
۶۲	.....	معرفی عدد سه رقمی
۶۸	.....	مرور تفریق
۷۰	.....	آموزش تفریق با محور
۷۳	.....	پول (۲)
۷۷	.....	جمع های اساسی ۱۰ تا ۱۹
۸۰	.....	سنگین تر ، سبک تر
۸۱	.....	جمع دو عدد یک رقمی (حاصل تا ۱۸)
۸۴	.....	قبل و بعد

۸۸	.....	مقایسه ی اعداد دو رقمی
۹۳	.....	مرور ساعت (۱)
۹۵	.....	جمع و تفریق متناظر
۹۸	.....	معرفی عدد ۲۰۰
۱۰۳	.....	تمرین های دوره‌ای (۲)
۱۰۶	.....	تفریق بدون انتقال (از ۱۸)
۱۱۱	.....	بزرگ تر - کوچک تر / بزرگ ترین - کوچک ترین
۱۱۳	.....	بزرگ ترین و کوچک ترین عدد یک و دو رقمی
۱۱۴	.....	جمع دو رقم با یک رقم
۱۲۰	.....	خط شکسته
۱۲۲	.....	عدد سه رقمی
۱۲۶	.....	نام اشکال هندسی
۱۲۸	.....	تفریق بدون انتقال (تا ۹۹)
۱۳۲	.....	پول (۳)
۱۳۶	.....	مرور ساعت (۲)
۱۳۹	.....	ترتیب فصل ها
۱۴۰	.....	تمرین های دوره‌ای (۳)

سخنی با همکاران

با توجه به تحول در نظام آموزشی و تدوین ابلاغ سند تحول بنیادین در آموزش و پرورش و استقرار ساختار جدید آموزشی سازمان آموزش و پرورش استثنایی نیز همگام با سایر بخش‌های وزارت آموزش و پرورش اقدام به برنامه‌ریزی و تمهید مقدمات از جمله تالیف کتب درسی جدید نموده است تا بتواند گامی دیگر در جهت برابری فرصت‌های یادگیری و بهبود بخشیدن به محتوا و روش‌های آموزش این گروه از دانش‌آموزان فراهم نماید.

در این راستا کتاب ریاضی پایه دوم بر اساس اهداف پیش‌بینی شده در برنامه درسی ملی و با توجه به نیازهای دانش‌آموزان با نیازهای ویژه ذهنی تالیف شده است که امید داریم با آموزش مناسب، شاهد پرورش استعدادها و توانمندی دانش‌آموزان عزیز باشیم.

برای تدریس اثربخش کتاب، مراجعه به راهنمای معلم مربوطه الزامی است و برای پیشبرد بهتر فرآیند یاددهی-یادگیری، آگاهی از ساختار کتاب جزء لاینفک آن محسوب می‌شود. براین اساس به شرح مختصر کتاب می‌پردازیم.

اجزای ساختار کتاب:

۱- تصویر عنوانی

تصویر عنوانی برگرفته از محتوای اصلی هر درس است. هدف از تصویر عنوانی آرایه محتوای اصلی درس به صورت مستقیم یا غیرمستقیم است و شامل مفاهیم کلی آن درس می‌باشد و به منظور ایجاد انگیزه برای ورود دانش‌آموزان به درس جدید در نظر گرفته شده است که آموزگار قبل از تدریس درس جدید، توجه دانش‌آموزان را به آن جلب می‌نماید.

۲- مرور

قبل از آغاز برخی دروس (مانند جمع با محور و ...) به منظور پیوند بین مطالب قبلی و موضوعات درسی جدید و نیز پس از تدریس برخی از دروس (ساعت) به منظور توسعه و تثبیت یادگیری، تمرین‌هایی تحت عنوان مرور آمده است.

۳- متن درس

شامل فعالیت‌هایی جهت آموزش مفاهیم و اهداف اصلی درس و تکمیل یادگیری و رفع اشکالات احتمالی در فضای کلاس درس است. معمولاً هر درس به منظور ایجاد انگیزه با یک داستان و یا طرح یک سوال شروع می‌شود. سپس آموزگار ابتدا با استفاده از ابزار و اشیاء ملموس به آموزش موضوع می‌پردازد و مطالب جدید با رنگ قرمز نمایش داده می‌شوند. سپس آموزگار با توجه به رویکرد یادگیرنده محور و به منظور تعامل دانش‌آموزان، زمینه مشارکت ایشان را در امر تدریس، با طرح سوالاتی فراهم نموده تا آنان با پاسخ‌های خود در امر یادگیری سهیم باشند.

۴- فعالیت

با توجه به سبک‌های مختلف یادگیری دانش‌آموزان، تلاش شده که فعالیت‌های مختلفی در نظر گرفته شود. این فعالیت‌ها به دو نوع: فعالیت ۱ و فعالیت ۲ تقسیم می‌شوند.

فعالیت ۱: نوعی فعالیت انفرادی است که با عنوان «فکر کن و بنویس» ارائه می‌شود که در جهت تکمیل یادگیری و رفع اشکالات احتمالی در کلاس درس صورت می‌گیرد.

فعالیت ۲: این فعالیت می‌تواند به صورت انفرادی و گروهی و در جهت توسعه و تثبیت یادگیری ارائه شود و شامل عناوین: کامل کن، بگرد و پیدا کن، بازی و ریاضی، حدس بزن و مسئله حل کن می‌باشد و هدف آن تأکید بر کاربرد مفاهیم و موضوعات

ریاضی در زندگی دانش‌آموزان است که نقش خانواده و معلم در هدایت دانش‌آموزان برای انجام فعالیت‌ها از اهمیت به‌سزایی برخوردار است.

* کامل کن: این فعالیت معمولاً با ارائه یک نمونه به رنگ آبی شروع می‌شود و در آن دانش‌آموز به تکمیل جاهای خالی و تکمیل تصاویر می‌پردازد. لازم به ذکر است که مبحث تقارن در قالب تصاویری که دانش‌آموز باید بر اساس دستور اقدام به تکمیل آن نماید، ارائه شده است.

* بگرد و پیدا کن: در این فعالیت، دانش‌آموز بر اساس دستور تمرین، اقدام به رنگ زدن تصویرها و یا وصل کردن شکل به عبارت مربوطه می‌نماید.

* بازی و ریاضی: به منظور ایجاد رغبت و انگیزه بیشتر در دانش‌آموزان، در برخی از موضوعات آموزشی یک فعالیت در قالب بازی طراحی شده است که عموماً جنبه گروهی دارد.

* حدس بزن: یکی از مباحث مطرح در ریاضی، بحث احتمالات است. به منظور تقویت فکری دانش‌آموزان و با توجه به موضوع برخی از دروس، فعالیت برای آن در نظر گرفته شده است. فعالیت با ایجاد یک سوال شروع می‌شود و با ارائه پاسخ‌های گوناگون از سوی دانش‌آموزان، آموزگار اقدام به هدایت دانش‌آموز برای رسیدن به پاسخ صحیح می‌نماید.

* مسئله حل کن: این فعالیت به منظور کاربردی نمودن آموزش‌های ریاضی در زندگی روزمره ارائه شده است.

۵- تمرین‌های دوره‌ای:

به منظور مرور آموخته‌های دانش‌آموزان ۳ تمرین دوره‌ای در کتاب آورده شده است. تمرین‌های دوره‌ای شامل یک سری تمرین از آموخته‌های دانش‌آموز است. در پایین صفحه‌های مربوط به تمرین‌های دوره‌ای، ۲ نماد مشاهده می‌شود. الف) نماد تخته سیاه، که شامل توصیه‌هایی به منظور بسط بیشتر مطالب توسط آموزگار است و ب) نماد خانه، که شامل راهکارهایی به والدین جهت نحوه آموزش صحیح به فرزند خود و تعمیق یادگیری ایشان است.

تمامی فعالیت‌های در نظر گرفته شده به منظور رساندن دانش‌آموزان به شاخص‌های کتاب می‌باشد. این شاخص‌ها عبارتند از:

۱- توجه به نقش فعال دانش‌آموز در یادگیری مفاهیم ریاضی

۲- توجه به ارتباط کلامی و عینی و ارتقاء توانایی مهارت‌های نوشتن و خواندن

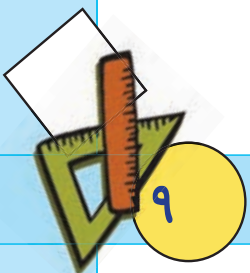
۳- توجه به تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان و سبک‌های یادگیری آن‌ها

۴- بالا بردن توانایی دانش‌آموزان در حل مسئله و آشنا کردن آن‌ها با راهبردهای حل مسئله

۵- ارائه مثال‌ها و نمونه‌هایی از کاربرد ریاضی در زندگی روزمره

در خاتمه از تمامی همکاران محترمی که در برنامه ریزی و تألیف این کتاب ما را یاری نموده اند، تشکر و قدر دانی کرده و اعلام می‌نمایم که منتظر پیشنهادها و نظرات سازنده‌ی شما جهت بهبود کتاب هستیم.

گروه مؤلفان

تیر ۱۳۹۲

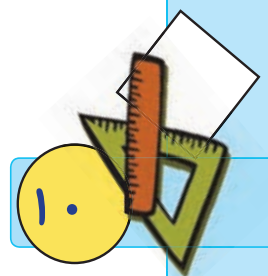
شنبه ۱
شنبه ۲
شنبه ۳
شنبه ۴
شنبه ۵
جمعه

۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹
۲۲	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶
۲۹	۲۸	۲۷	۲۶	۲۵	۲۴	۲۳
				۳۱	۳۰	

۳۱ تیر ماه ..... تعطیل رسمی

یادداشت روزانه

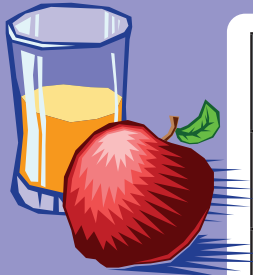
Handwriting practice area with a sun illustration and dashed lines for writing.

روزهای هفته

● تصویر زیر یک برنامه ی کلاسی را نشان می دهد، نام روزهای هفته را بخوانید و برنامه ی کلاسی خود را در آن بنویسید.

برنامه هفتگی

ساعت / روزهای هفته	زنگ اول	زنگ دوم	زنگ سوم	زنگ چهارم	زنگ پنجم
شنبه					
یکشنبه					
دوشنبه					
سهشنبه					
چهارشنبه					
پنجشنبه					
جمعه	تعطیل				

● یک هفته ۷ روز است.

- امروز چه روزی است؟

- فردا چه روزی است؟

- در هر هفته کدام روز تعطیل است؟

فعالیت (۱)

فکر کن و بنویس

● در جاهای خالی کلمه ی مناسب بنویسید.

جمعه

.....

.....

سه شنبه

.....

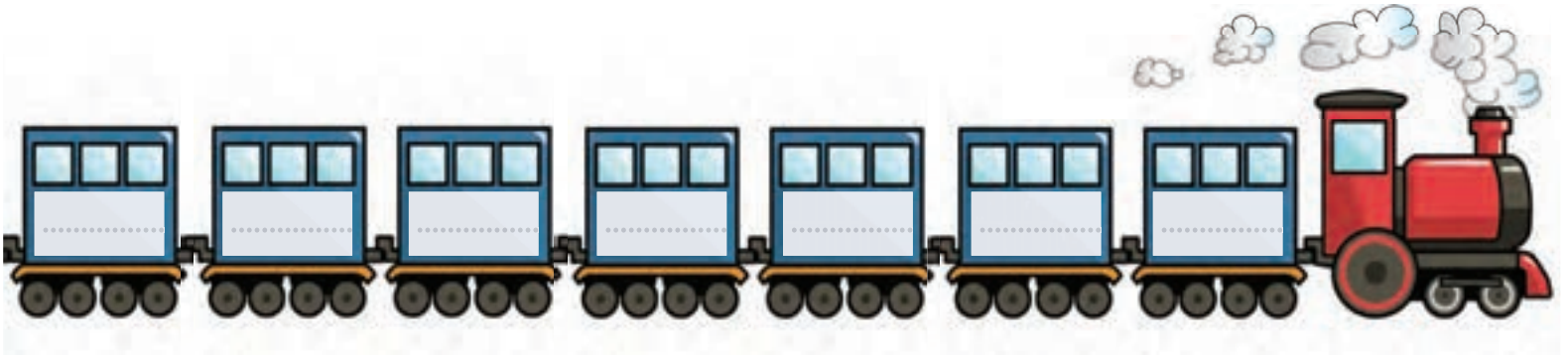
.....

شنبه

● روزهای هفته را به ترتیب بنویسید.

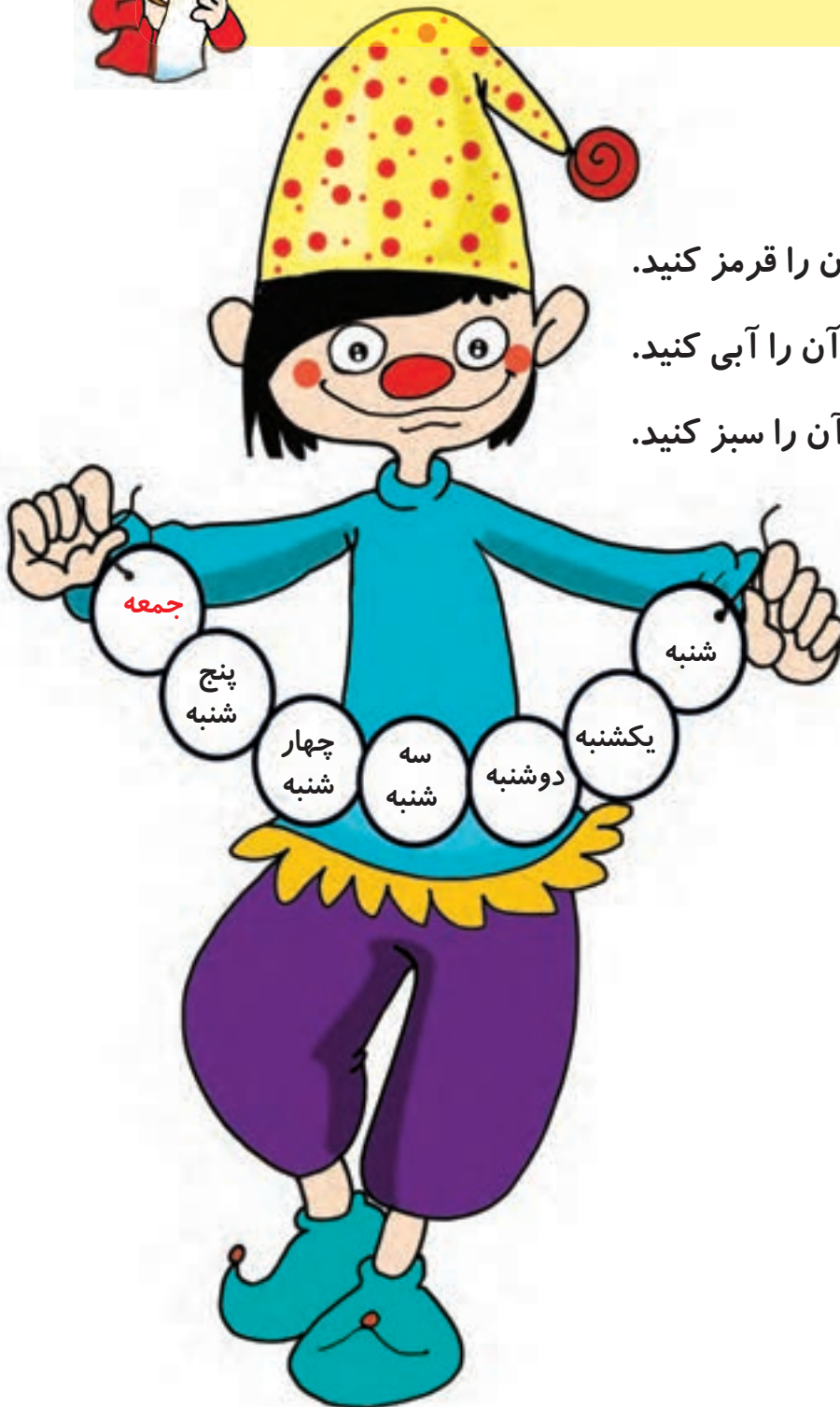

فعالیت (۲)

کامل کن

● به تصویر زیر نگاه کن.

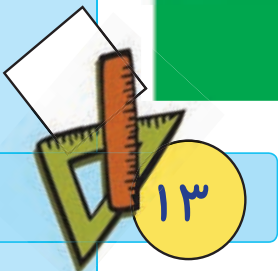
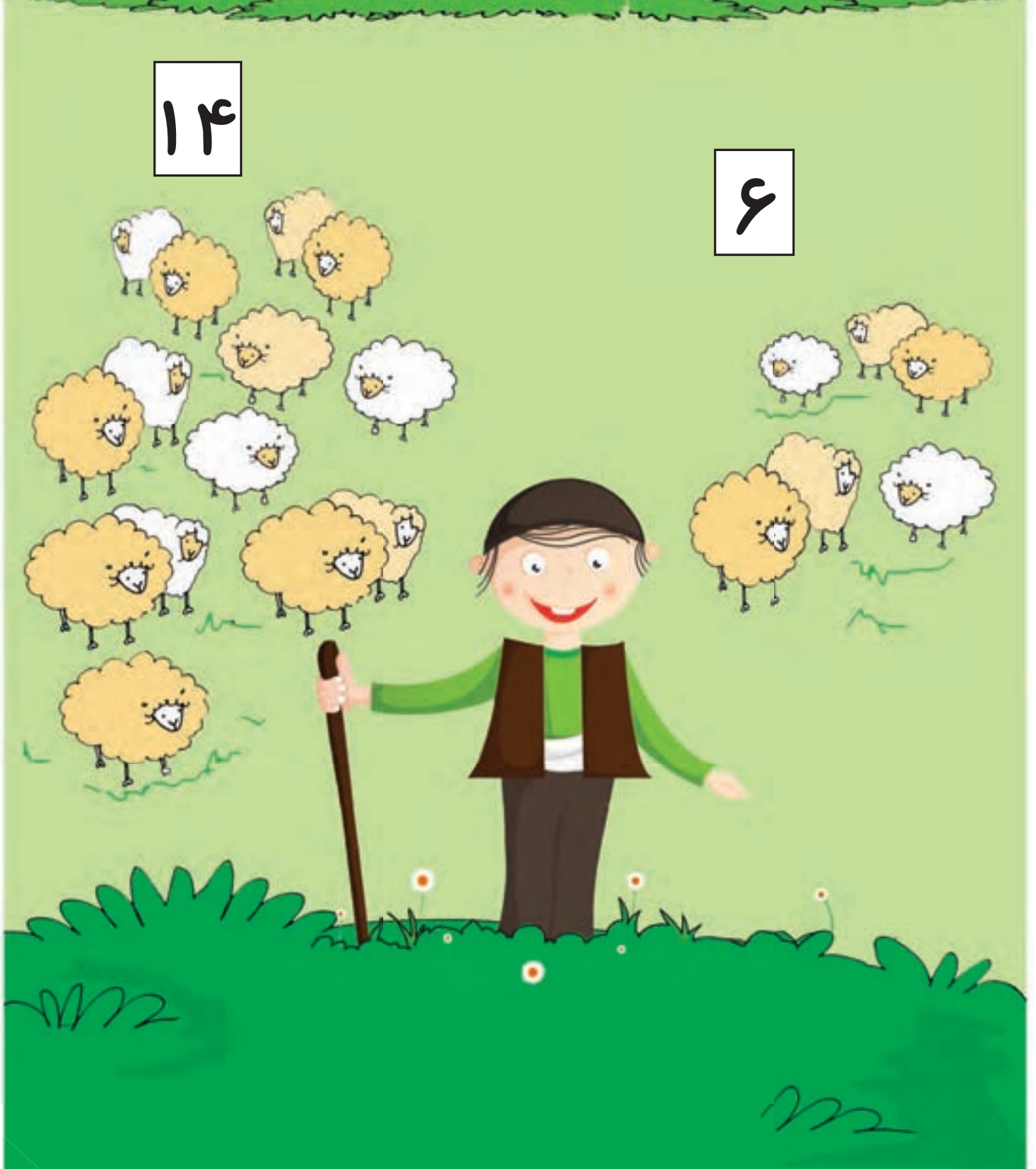
- امروز چه روزی است؟..... آن را قرمز کنید.
- فردا چه روزی است؟..... آن را آبی کنید.
- دیروز چه روزی بود؟..... آن را سبز کنید.

۱۴

۶

ده تایی	یکی
	۸

عدد: .....

- به عدد ۸ عدد **یک رقمی** می گوئیم.

ده تایی	یکی
۵	۶

عدد: ۵۶

- به عدد ۵۶ عدد **دو رقمی** می گوئیم.

- ۵ و ۶ رقم های عدد ۵۶ هستند.

فعالیت (۱)

فکر کن و بنویس

مانند نمونه بنویسید.

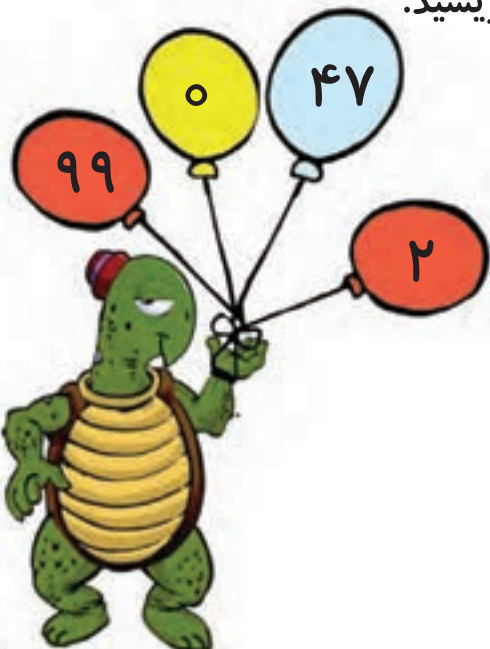
عدد ۶۱ ..... است.

عدد ۴ ..... است.

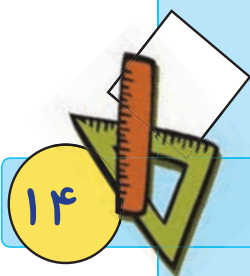
عدد ۵۳ **دو رقمی** است.

عدد ۸ ..... است.

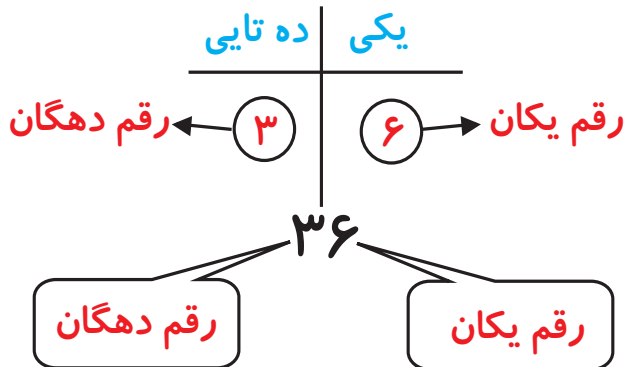
باتوجه به اعداد بادکنک ها، در جاهای خالی عدد مناسب بنویسید.

دو رقمی	یک رقمی
.....	.....
.....	.....

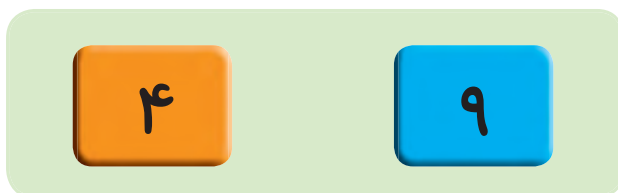

● عدد ۳۶ عدد دو رقمی است

رقم یکان آن ۶ است.

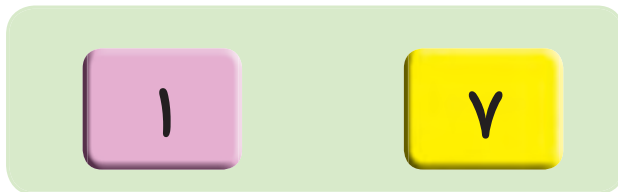
و رقم دهگان آن ..... است.

● با کارت‌های رو به رو دو عدد دو رقمی ساختیم.

دهگان	یکان	دهگان	یکان
۹	۴	۴	۹

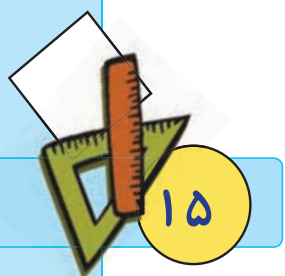
این اعداد ۹۴ و ۴۹ هستند.

● با کارت‌های روبه‌رو دو عدد دو رقمی بسازید.

دهگان	یکان	دهگان	یکان
.....	.....	.....	.....

این اعداد ..... و ..... هستند.

فعالیت (۱)

فکر کن و بنویس

مانند نمونه جاهای خالی را کامل کنید.

دهگان	یکان
۱	۸

به رقم: ۱۸
به حروف: هجده

دهگان	یکان
۶	۷

به رقم: .....
به حروف: .....

دهگان	یکان
۹	۳

به رقم: .....
به حروف: .....

دهگان	یکان
۸	۶

به رقم: .....
به حروف: .....

دهگان	یکان
۳	۰

به رقم: .....
به حروف: .....

دهگان	یکان
۵	۲

به رقم: .....
به حروف: .....

دهگان	یکان
۹	۹

به رقم: .....
به حروف: .....

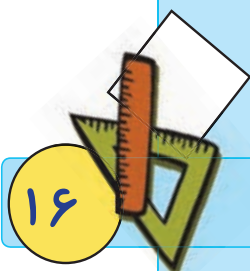
مانند نمونه عددهای دو رقمی را به عدد و حروف بنویسید.

رقم یکان ۲ و رقم دهگان ۷ : ۷۲ - هفتاد و دو

رقم یکان ۵ و رقم دهگان ۳ : .....

رقم یکان ۰ و رقم دهگان ۸ : .....

رقم یکان ۶ و رقم دهگان ۱ : .....

مانند نمونه در جاهای خالی عدد مناسب بنویسید.

با رقم‌های ۳ و ۵ عددهای دو رقمی بنویسید. .... ۵۳ .... و .... ۳۵ .....

با رقم‌های ۴ و ۶ عددهای دو رقمی بنویسید. .... و .....

با رقم‌های ۹ و ۱ عددهای دو رقمی بنویسید. .... و .....

با رقم‌های ۷ و ۲ عددهای دو رقمی بنویسید. .... و .....

مانند نمونه جاهای خالی را کامل کنید.

..... ۶۲ .....

دهگان	یکان
۶	۲

..... ۸۵ .....

دهگان	یکان

..... ۳۹ .....

دهگان	یکان

فعالیت (۲)

بگرد و پیدا کن

عدد کدام برگ رقم یکان آن ۴ و دهگان آن ۷ است؟ آن را رنگ کنید.

● این پسر با کدام کارت‌های روی میز اعداد دو رقمی ساخته؟ آن‌ها را رنگ کنید.

● با توجه به کارت‌های بالا چهار عدد یک رقمی و چهار عدد دو رقمی بسازید و در جاهای خالی بنویسید.

حدس بزن

● حدس بزنید تعداد کدام میوه‌ها دو رقمی است؟ .....

● گیلاس‌ها چند تا است؟ .....

این عدد چند رقمی است؟ .....

رقم‌های آن را نام ببرید. و .....

● سیب‌ها چند تا است؟ .....

این عدد چند رقمی است؟ .....

رقم‌های آن را نام ببرید. و .....

● حدس بزن در لیوان چند مهره جای می‌گیرد؟ .....

مهره‌ها را بشمار و عدد آن را بنویس. ....

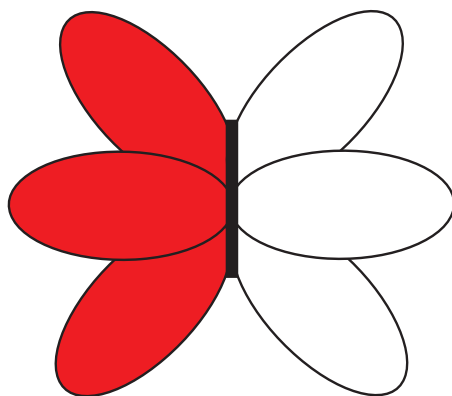
آیا حدس شما درست بود؟ .....

کامل کن

● نیمه ی دیگر شکل را رنگ کنید.

بازی و ریاضی

● تعداد دو سری کارت عدد ۰-۹ را تهیه کرده

در اختیار دو گروه از دانش آموزان قرار

می دهیم سپس آموزگار اعداد

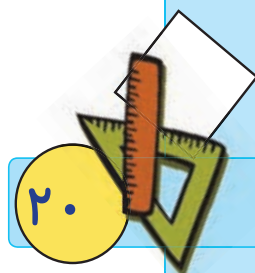
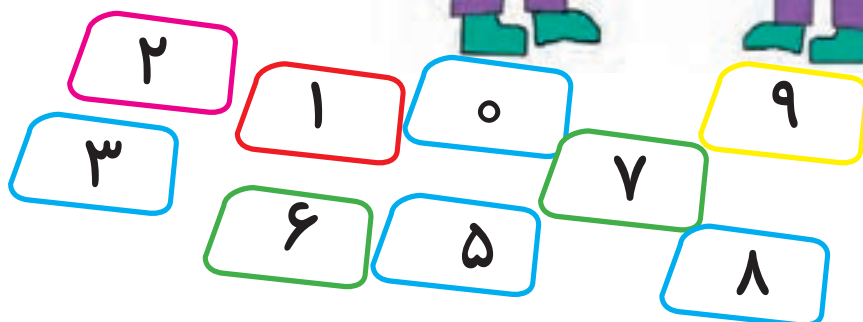
مختلف ۱ و ۲ رقمی را بیان نموده

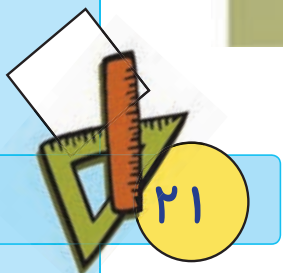
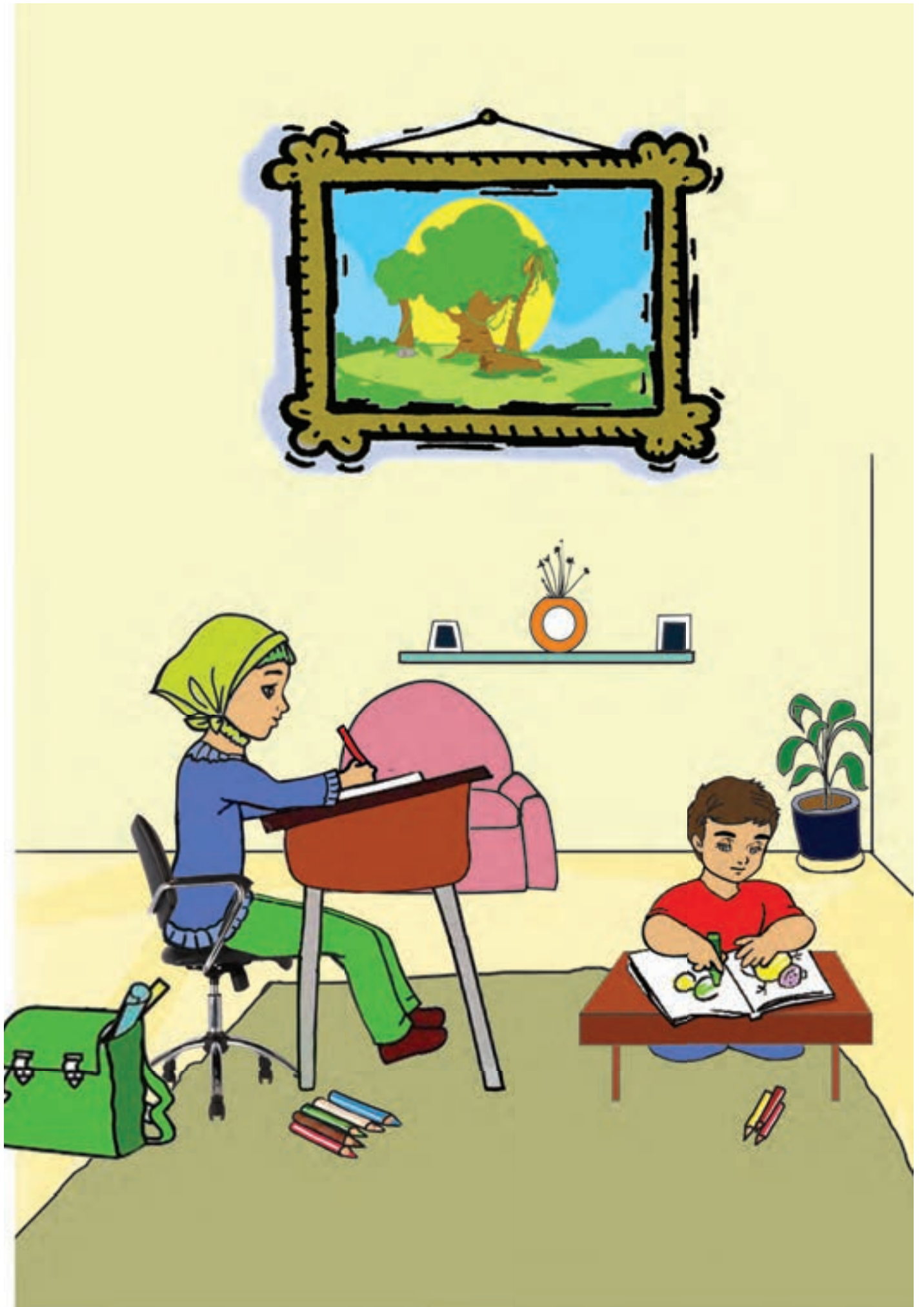
و دانش آموزان با کارتهایی که

در دست دارند آنها را می سازند ،

گروهی که اعداد بیشتری را

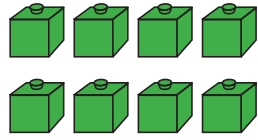
بسازند برنده می شوند.

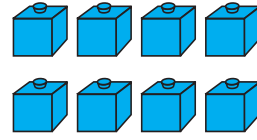

مقایسه ی اعداد یک رقمی

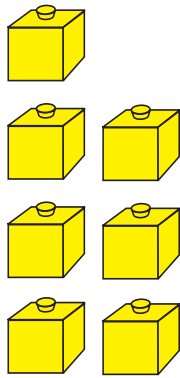
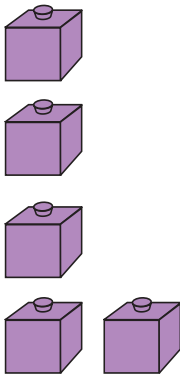
$$\dots\dots\dots ۸ \dots\dots\dots = \dots\dots\dots ۸ \dots\dots\dots$$

۸ مساوی است با ۸

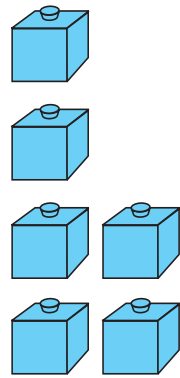
یا

۸ برابر است با ۸

$$\dots\dots\dots ۵ \dots\dots\dots < \dots\dots\dots ۷ \dots\dots\dots$$

۵ کمتر است از ۷

$$\dots\dots\dots ۶ \dots\dots\dots > \dots\dots\dots ۴ \dots\dots\dots$$

۶ بیشتر است از ۴

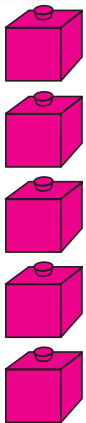

فعالیت (۱)

فکر کن و بنویس

مانند نمونه بنویسید.

$$\dots\dots\dots \boxed{=} \dots\dots\dots$$

۵ ..... ۵ یا ۵ ..... ۵

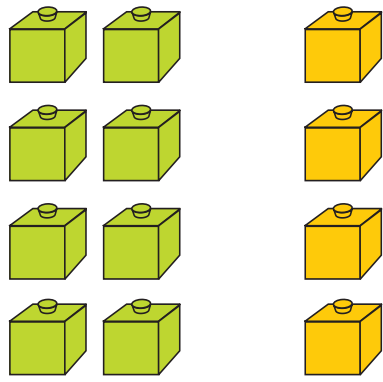

$$\dots\dots\dots ۲ \dots\dots\dots \boxed{=} \dots\dots\dots ۲ \dots\dots\dots$$

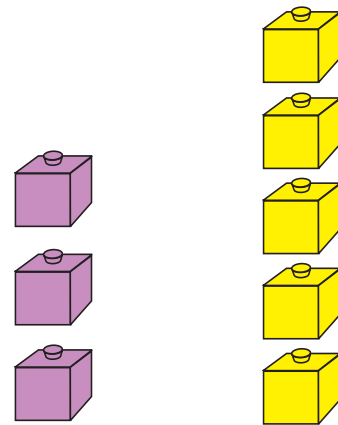
۲ برابر است با ۲ یا ۲ مساوی است با ۲

مانند نمونه بنویسید.

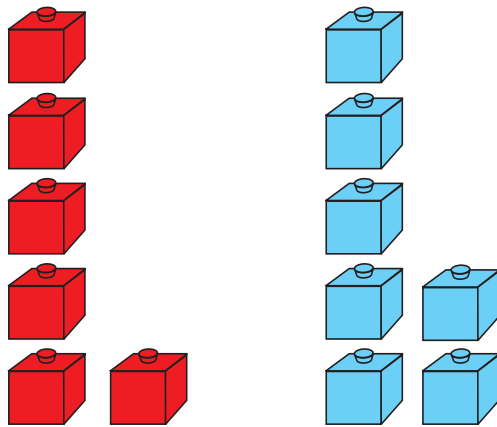

..... □ .....
.....

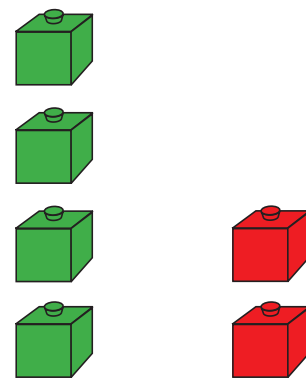

۳ < ۵

۳ کمتر است از ۵

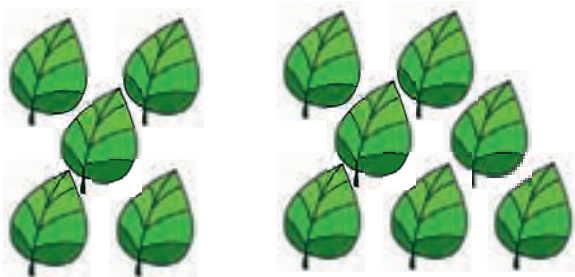

..... □ .....
.....

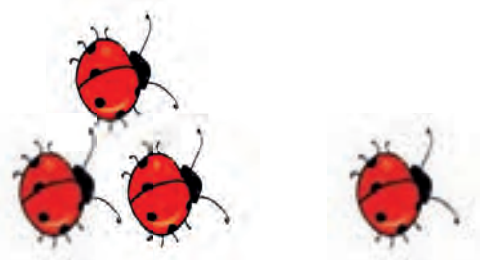

..... □ .....
.....

عدد هر شکل را بنویسید، بین آن‌ها علامت مناسب بگذارید و عبارت را بخوانید.

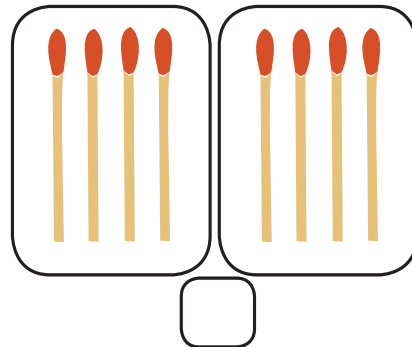
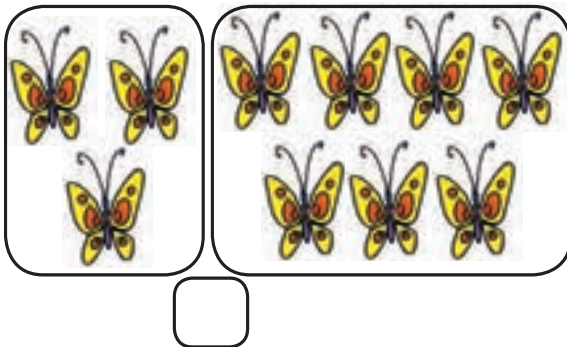
..... □ .....
.....

..... □ .....
.....

حدس بزن

در کدام قسمت تعداد شکل‌ها مساوی است؟ علامت $\times$ بزنید.

حالا شکل‌ها را بشمارید. آیا حدس شما درست بود؟

کامل کن

در جاهای خالی با توجه به علامت ($>$, $=$, $<$) عدد مناسب بنویسید.

$6 > 3$

$8 > \dots\dots\dots$

$4 < \dots\dots\dots$

$1 < \dots\dots\dots$

$7 > \dots\dots\dots$

$2 = \dots\dots\dots$

بازی و ریاضی

در خانه‌های جدول زیر شکل $\triangle$ یا $\circ$ بکشید.

	$\circ$	
$\triangle$		

- چند $\circ$ کشیدی؟ .....

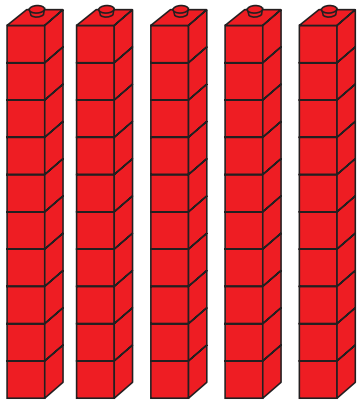
- چند $\triangle$ کشیدی؟ .....

....

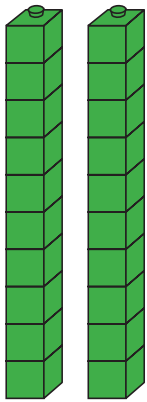
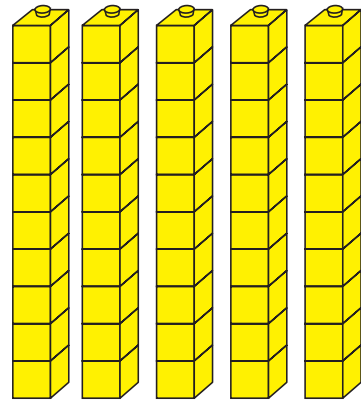
حالا بگو تعداد کدام یک بیشتر است؟ .....

تعداد کدام یک کمتر است؟ .....

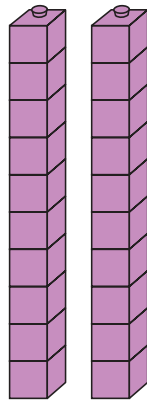
مقایسه ی اعداد دو رقمی

$$50 = 50$$

$$20 = 20$$

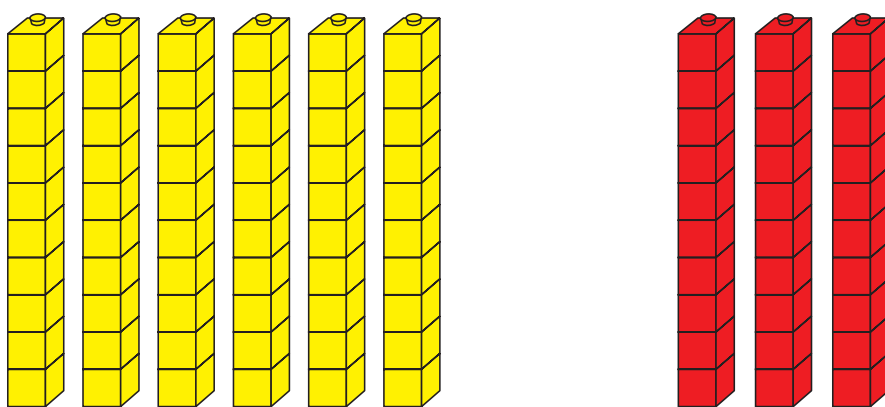
● آموزگار به لیلا دو دسته ده تایی چینه بنفش و دو دسته ده تایی چینه سبز داد. و از او خواست چینه ها را بشمارد و عدد هر دسته را بنویسد.

لیلا به این صورت نوشت:

و بین دو عدد علامت $=$ گذاشت.

این بار آموزگار به لیلا ۳ دسته ده‌تایی چینه قرمز و ۶ دسته ده‌تایی چینه زرد داد و از او خواست

چینه‌ها را بشمارد و عدد هر دسته را بنویسد. $60 \square 30$

سپس آموزگار گفت: دخترم به رقم‌های دهگان هر عدد نگاه کن.

کدام یک بیشتر است؟

لیلا گفت: ۶

آموزگار گفت: پس عددی که رقم دهگان آن بزرگتر باشد از عدد دیگر بیشتر است و به این

صورت می‌نویسیم. $60 > 30$

فعالیت (۱)

فکر کن و بنویس

مانند نمونه، بین اعداد علامت مناسب ($>$, $=$, $<$) بگذارید، و از سمت چپ عبارت را بخوانید.

$10 < 20$

$50 \square 40$

$20 \square 60$

$30 \square 30$

$60 \square 60$

$80 \square 80$

$40 \square 10$

$10 \square 50$

$20 \square 10$

$30 \square 60$

$70 \square 80$

$90 \square 80$

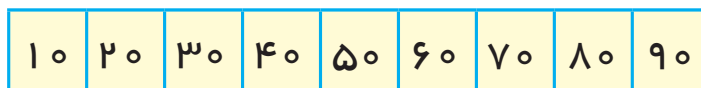

فعالیت (۲)

کامل کن

با توجه به نوار عدد، جاهای خالی را کامل کنید.

$50 > 30$

$10 = \dots$

$30 < \dots$

$40 < \dots$

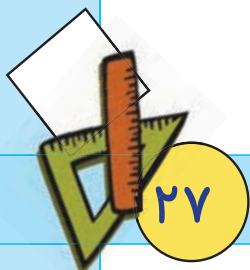
$80 > \dots$

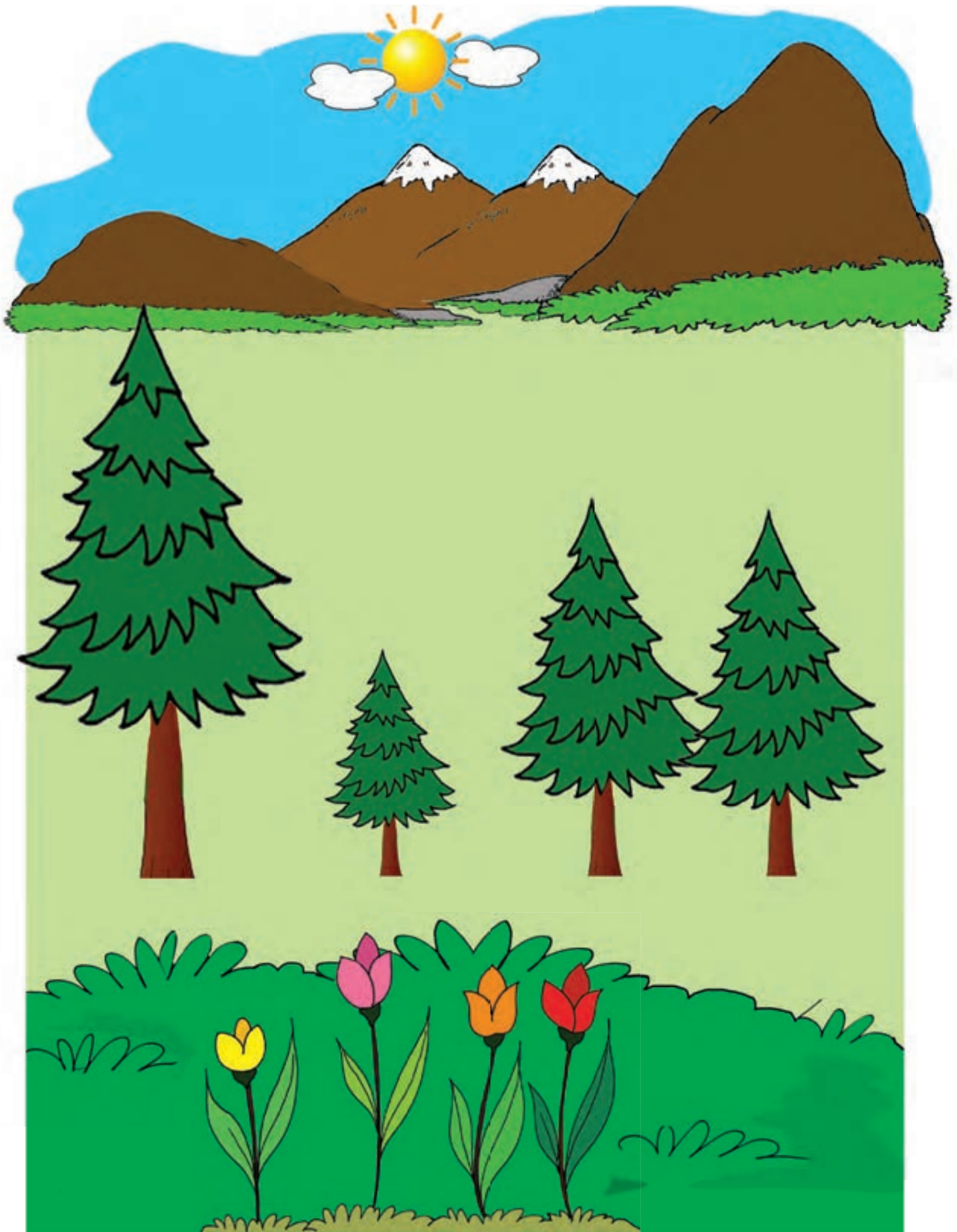
$60 = \dots$

$70 > \dots$

$20 = \dots$

$90 > \dots$

- شمع قرمز بلندترین شمع است.
- شمع آبی کوتاه ترین شمع است.
- شمع زرد و سبز هم اندازه هستند.

● حالا تو هم با مقایسه ی قد این پسرها جمله ها را کامل کن.

پسر با لباس سبز ..... پسر است.

پسر با لباس زرد ..... پسر است.

پسر با لباس آبی و نارنجی ..... هستند.

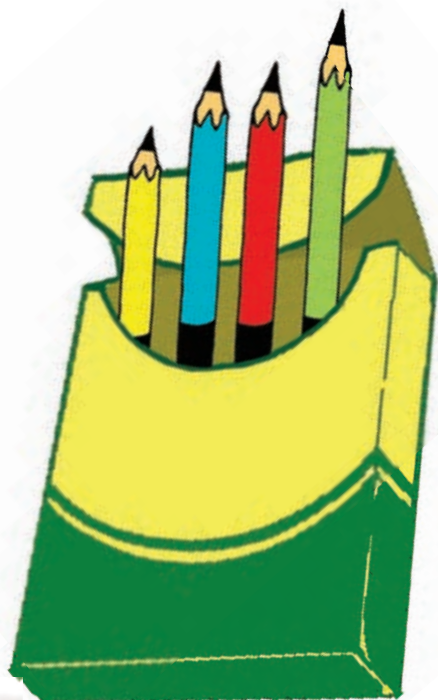

فعالیت (۱)

فکر کن و بنویس

● با توجه به شکل، جمله‌ها را با کلمه‌های **کوتاه‌ترین**، **بلندترین**، **هم‌اندازه** کامل کنید.

مداد سبز ..... مداد است.

مداد زرد ..... مداد است.

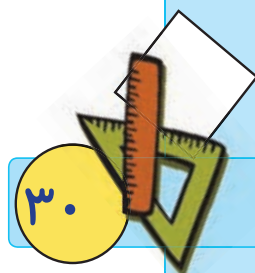
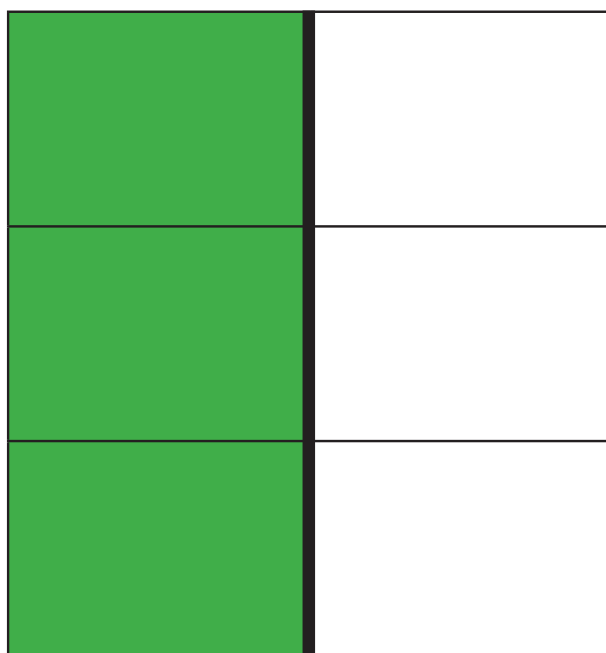
مداد قرمز و مداد آبی ..... هستند.

فعالیت (۲)

کامل کن

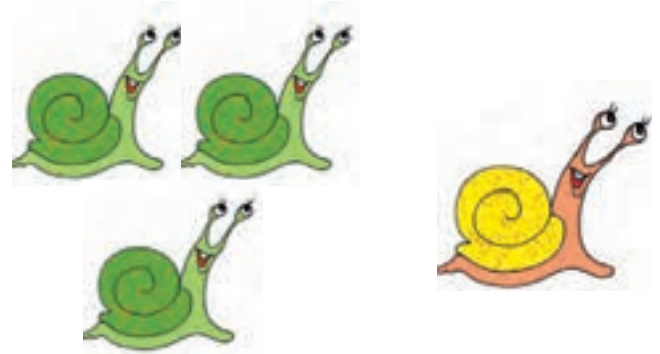
● نیمه‌ی دیگر شکل را رنگ کنید.

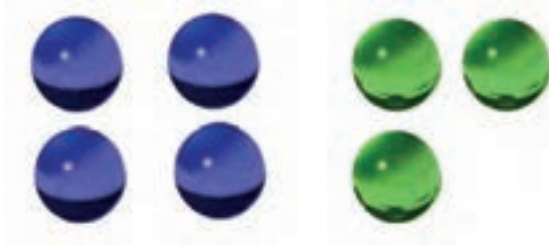
● جمع‌های زیر را انجام دهید.

$$\dots ۲ \dots + \dots ۴ \dots = \dots$$

$$\dots + \dots = \dots$$

$$\dots + \dots = \dots$$

$$\dots + \dots = \dots$$

$$۵ + ۱ =$$

$$۶ + ۲ =$$

$$۷ + ۰ =$$

$$۳ + ۳ =$$

$$۴ + ۵ =$$

$$۸ + ۱ =$$

$$\begin{array}{r} ۵ \\ + ۵ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۰ \\ + ۹ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۷ \\ + ۲ \\ \hline \end{array}$$

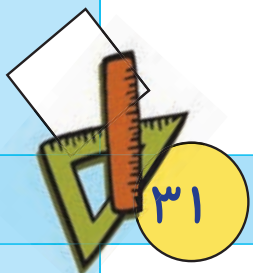
$$\begin{array}{r} ۱ \\ + ۳ \\ \hline \end{array}$$

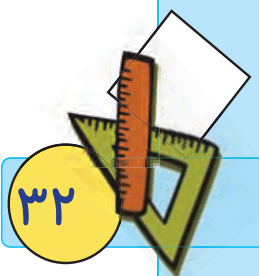
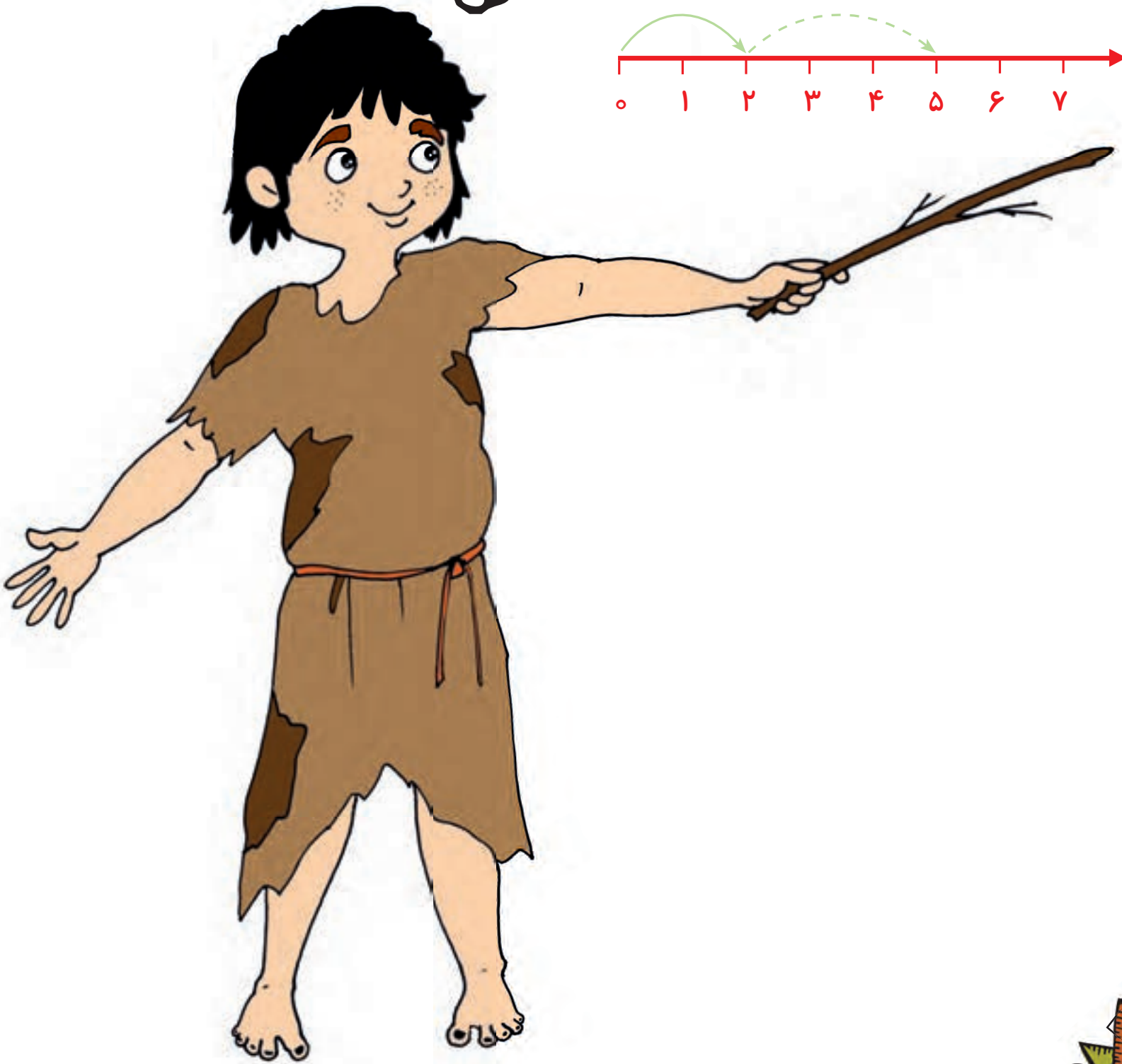
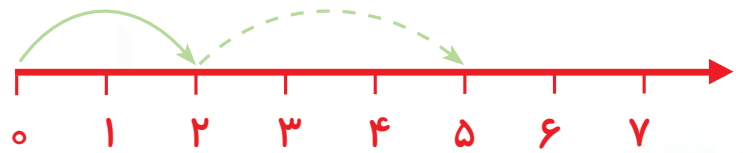
$$\begin{array}{r} ۴ \\ + ۱ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۸ \\ + ۲ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۷ \\ + ۳ \\ \hline \end{array}$$

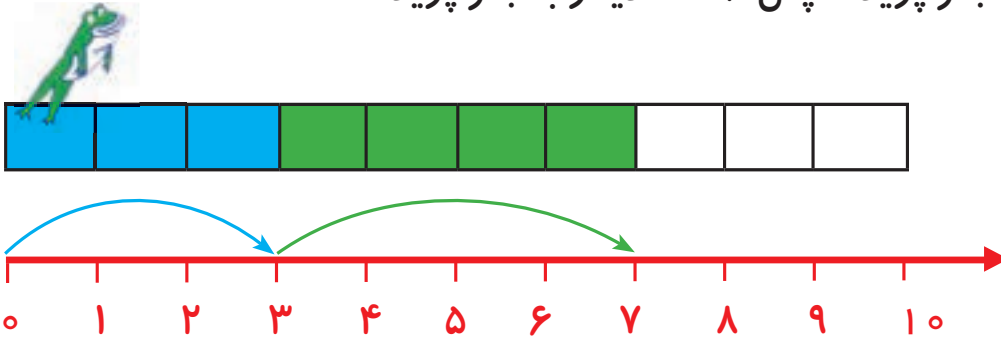
$$\begin{array}{r} ۳ \\ + ۵ \\ \hline \end{array}$$

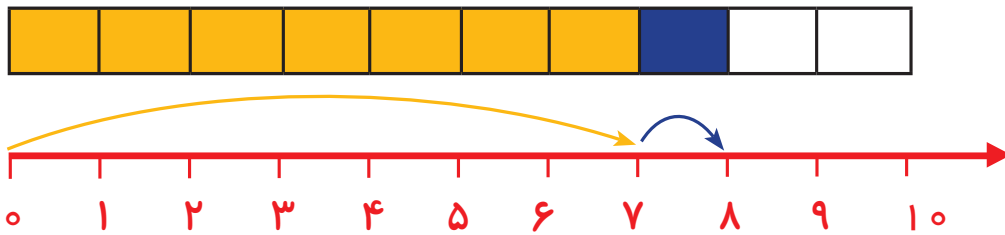
● قورباغه ابتدا ۳ خانه به جلو پرید. سپس ۴ خانه دیگر به جلو پرید.

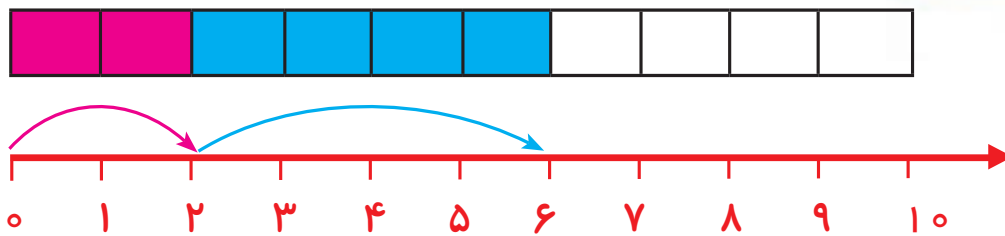
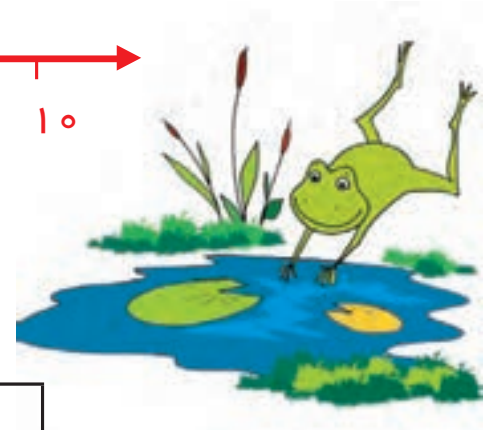
$$3 + 4 = 7$$

حالا قورباغه روی هم چند خانه پریده است؟ .....

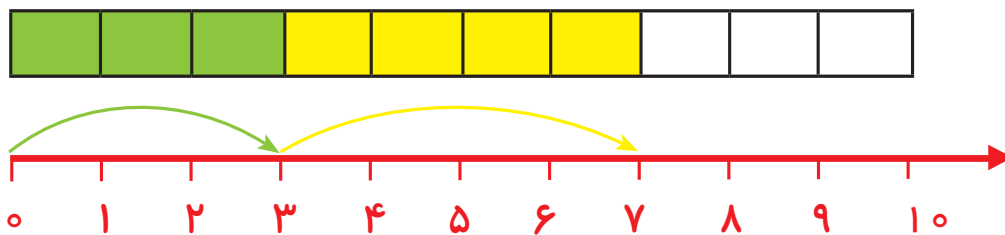
● به شکل های زیر نگاه کنید و جواب جمع را بنویسید.

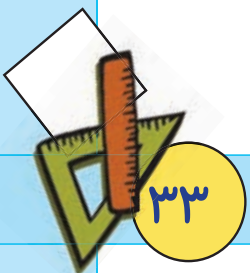
$$7 + 1 = \dots\dots\dots$$

$$2 + 4 = \dots\dots\dots$$

$$3 + 4 = \dots\dots\dots$$

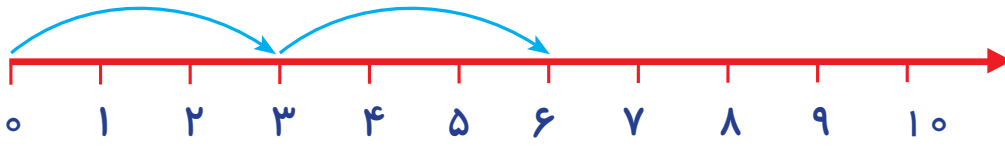

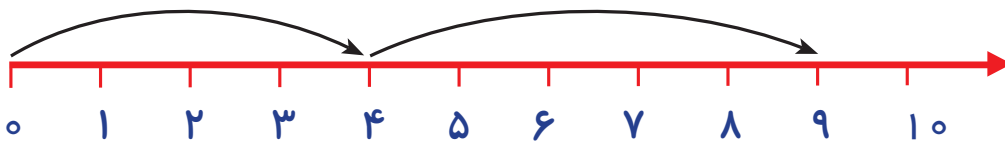

فکر کن و بنویس

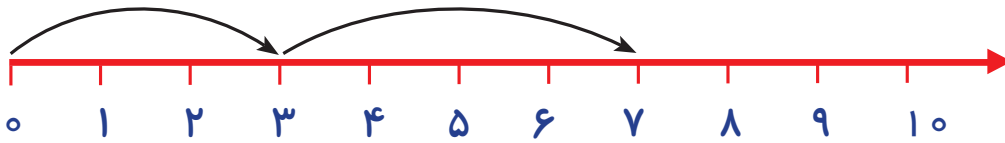
مانند نمونه و با توجه به محور، حاصل جمع‌ها را به دست آورید.

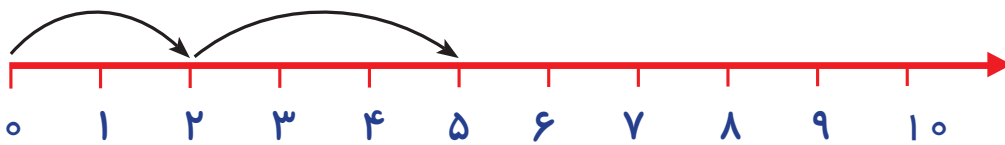
$$۳ + ۳ = ۶$$

$$۴ + ۵ = \dots\dots\dots$$

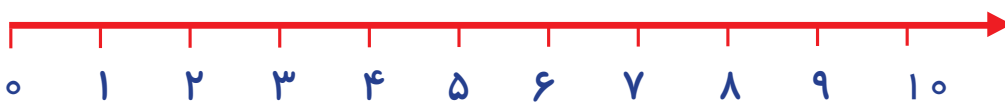

$$۳ + ۴ = \dots\dots\dots$$

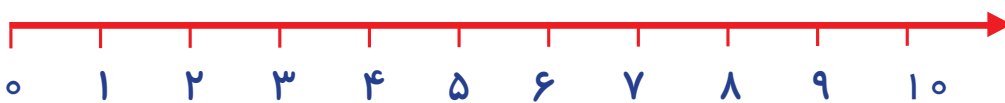

$$۲ + ۳ = \dots\dots\dots$$

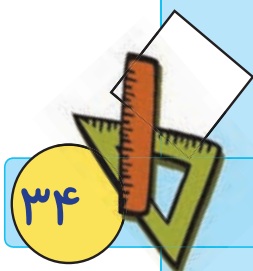
جمع‌های زیر را روی محور نشان دهید و حاصل آن را به دست آورید.

$$۳ + ۵ = \dots\dots\dots$$

$$۲ + ۷ = \dots\dots\dots$$

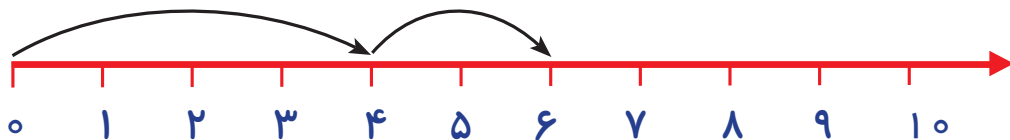

مسئله حل کن

مانند نمونه مسئله‌های زیر را حل کن.

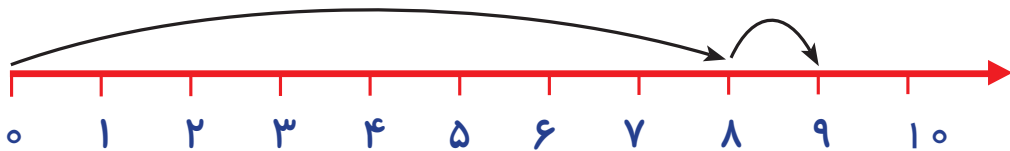
– سعید ۴ مداد داشت. ۲ مداد دیگر هم خرید. حالا سعید روی هم چند مداد دارد؟

$$4 + 2 = 6$$

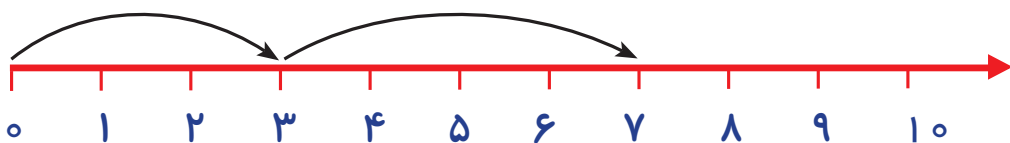
سعید ۶ مداد دارد.

– زهرا ۸ بادکنک داشت. ۱ بادکنک دیگر هم گرفت. حالا زهرا روی هم چند بادکنک دارد؟

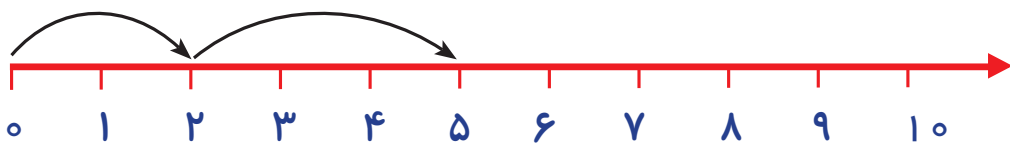
.....

– محمد ۳ بادام داشت. ۴ بادام دیگر هم مادرش به او داد. حالا محمد روی هم چند بادام دارد؟

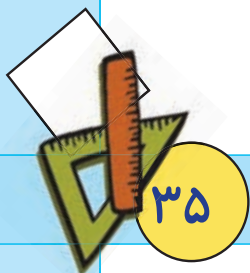

.....

– ۲ دانش‌آموز در کلاس بود. ۳ دانش‌آموز دیگر وارد کلاس شدند. حالا روی هم چند دانش‌آموز در کلاس هستند؟

.....

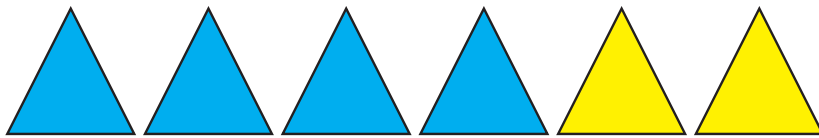
۲ + ۳ می شود ۵

$$۲ + ۳ = ۵$$

پس می توانیم بگوییم: ۳+۲ هم می شود ۵

$$۳ + ۲ = ۵$$

● حالا شما به شکل زیر نگاه کنید و جواب جمع ها را بنویسید.

$$۴ + ۲ = \dots\dots\dots$$

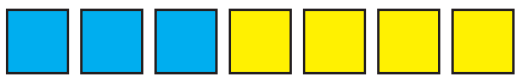
$$۲ + ۴ = \dots\dots\dots$$

فعالیت (۱)

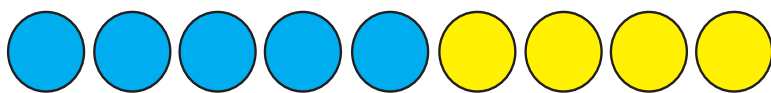
فکر کن و بنویس

● برای هر شکل دو عبارت جمع بنویسید.

$$\dots\dots\dots + \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$$

$$\dots\dots\dots + \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$$

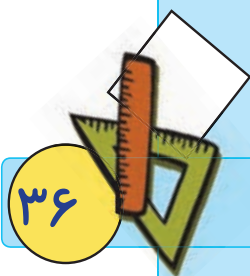
$$\dots\dots\dots + \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$$

$$\dots\dots\dots + \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$$

$$\dots\dots\dots + \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$$

$$\dots\dots\dots + \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$$

● آموزگار گفت: زینب ۴ شکلات نارنجی و ۶ شکلات سبز خریده است.

$$۴ + ۶ = ۱۰$$

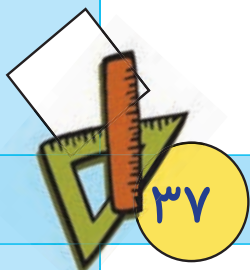
- زینب ۱۰ شکلات خریده است.

● امین ۲ مداد قرمز و ۸ مداد مشکی خریده است.

$$۲ + ۸ = \dots\dots\dots$$

- امین چند مداد خریده است؟ .....

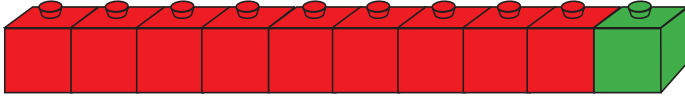

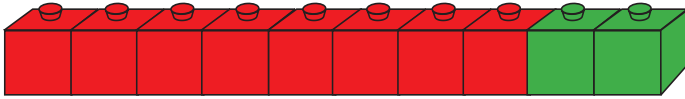

فکر کن و بنویس

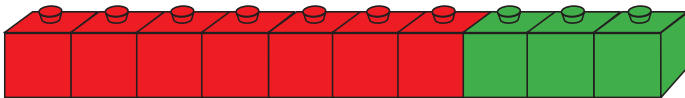
مانند نمونه انجام دهید.

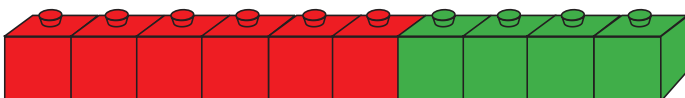
$$9 + 1 = 10 \dots\dots\dots$$

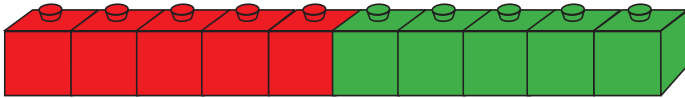
$$8 + 2 = \dots\dots\dots$$

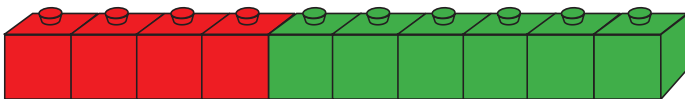
$$7 + 3 = \dots\dots\dots$$

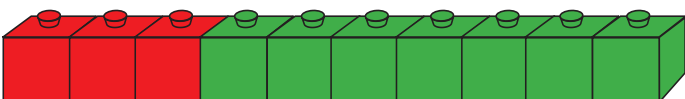
$$6 + 4 = \dots\dots\dots$$

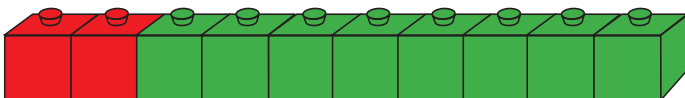
$$5 + 5 = \dots\dots\dots$$

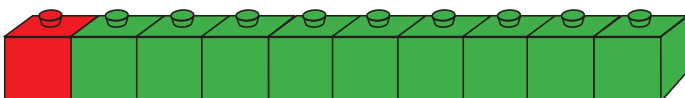
$$4 + 6 = \dots\dots\dots$$

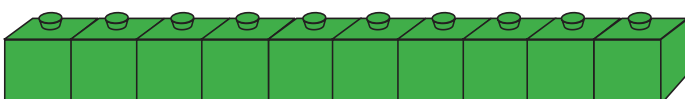
$$3 + 7 = \dots\dots\dots$$

$$2 + 8 = \dots\dots\dots$$

$$1 + 9 = \dots\dots\dots$$

$$0 + 10 = \dots\dots\dots$$

مانند نمونه انجام دهید.

$$7 + 3 = 10$$

$$5 + 5 = \dots\dots\dots$$

$$1 + 9 = \dots\dots\dots$$

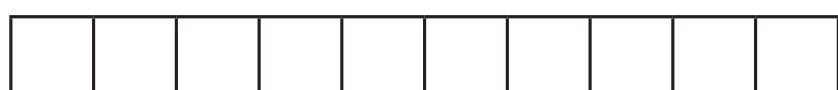
$$6 + 4 = \dots\dots\dots$$

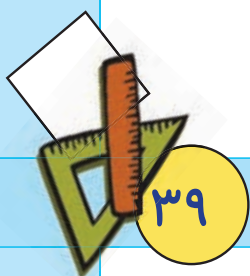
$$8 + 2 = \dots\dots\dots$$

$$3 + 7 = \dots\dots\dots$$

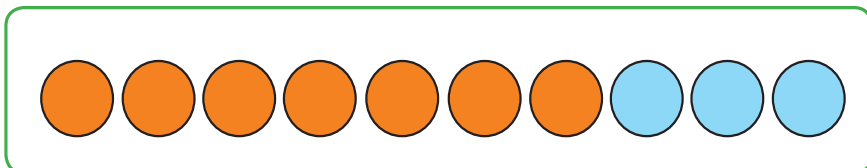
$$9 + 1 = \dots\dots\dots$$

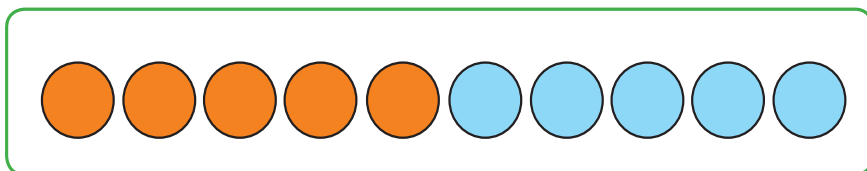

کامل کن

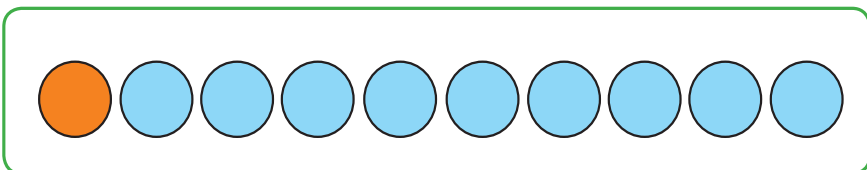
مانند نمونه برای شکل‌ها دو عبارت جمع بنویسید.

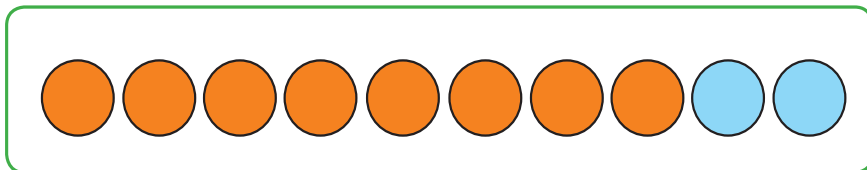
$$7 + 3 = 10$$
$$3 + 7 = 10$$

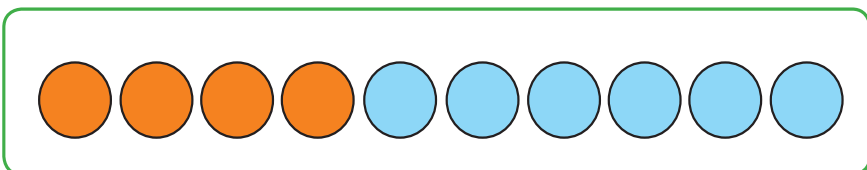
$$\dots + \dots = \dots$$
$$\dots + \dots = \dots$$

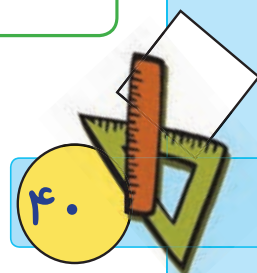
$$\dots + \dots = \dots$$
$$\dots + \dots = \dots$$

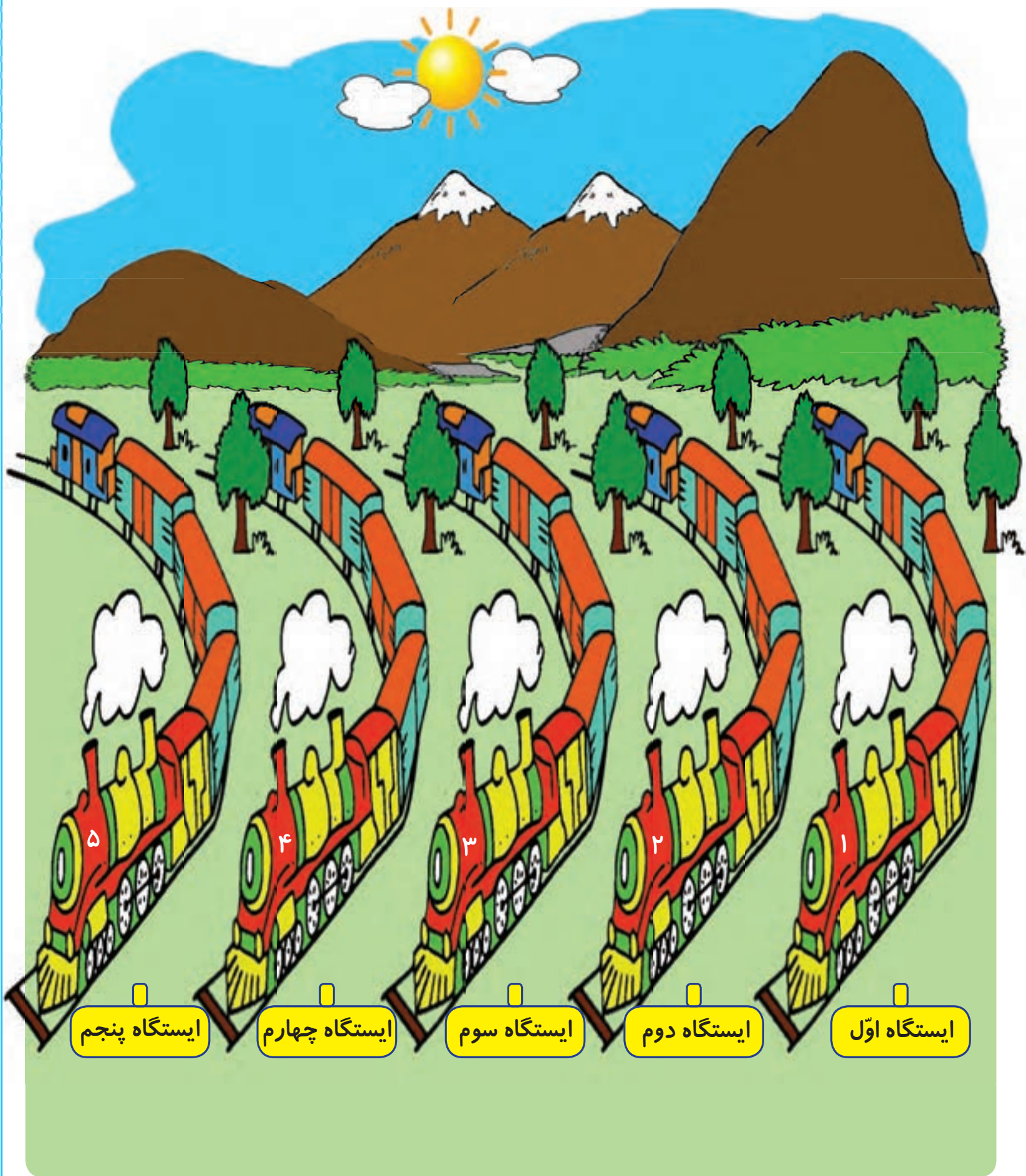

$$\dots + \dots = \dots$$
$$\dots + \dots = \dots$$

$$\dots + \dots = \dots$$
$$\dots + \dots = \dots$$

ایستگاه پنجم

ایستگاه چهارم

ایستگاه سوم

ایستگاه دوم

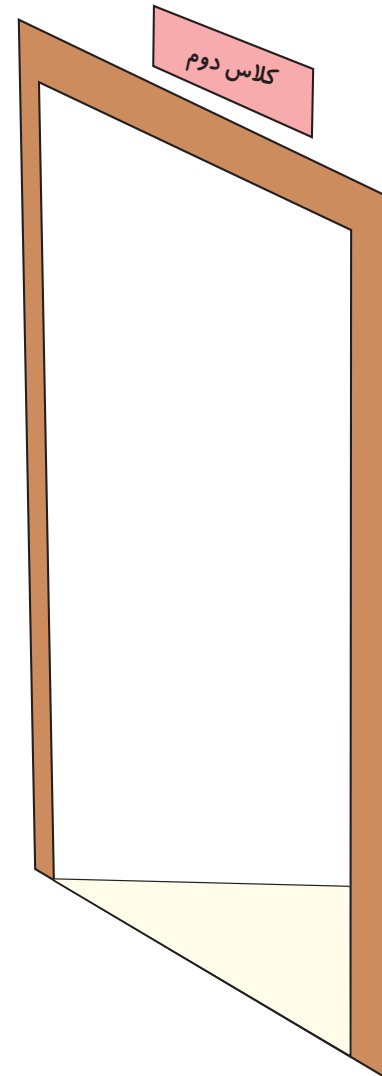
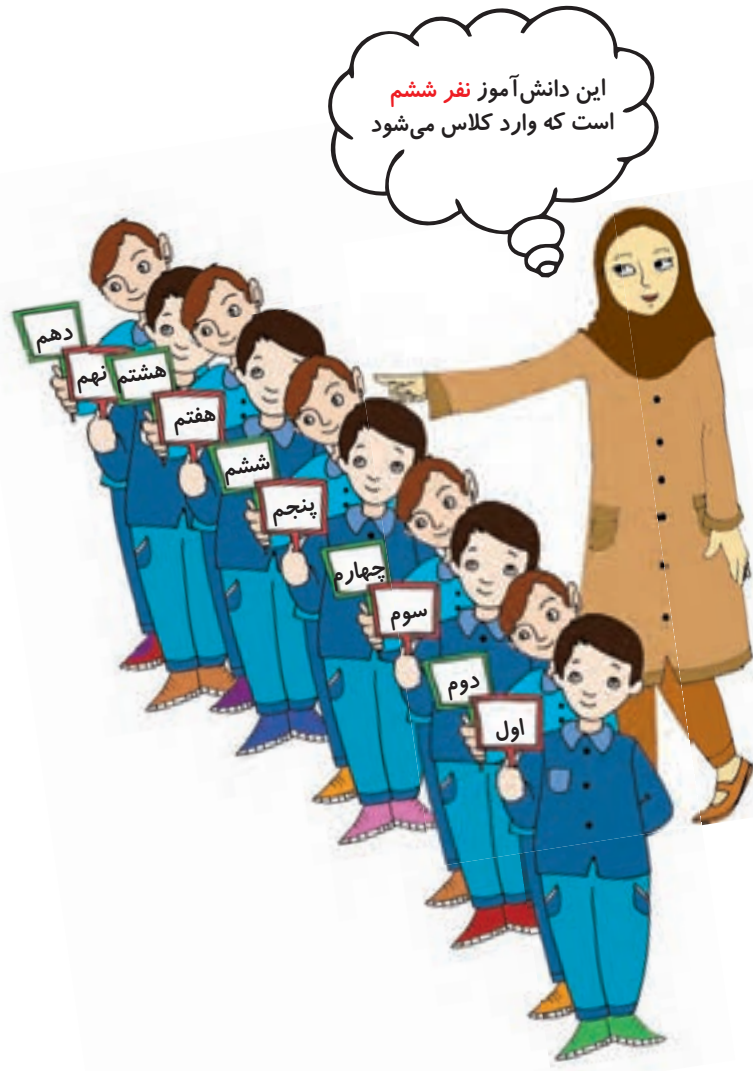
ایستگاه اوّل

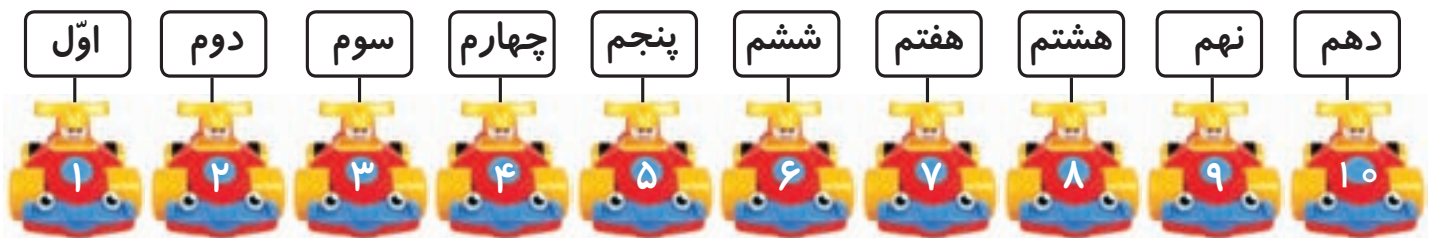
اعداد ترتیبی

این دانش آموز نفر ششم است که وارد کلاس می شود

حالا به این تصویر نگاه کن و بگو:

خط شروع

اتومبیلی که عدد ۴ روی آن نوشته شده است اتومبیل چندم است؟

اتومبیلی که عدد ۹ روی آن نوشته شده است اتومبیل چندم است؟

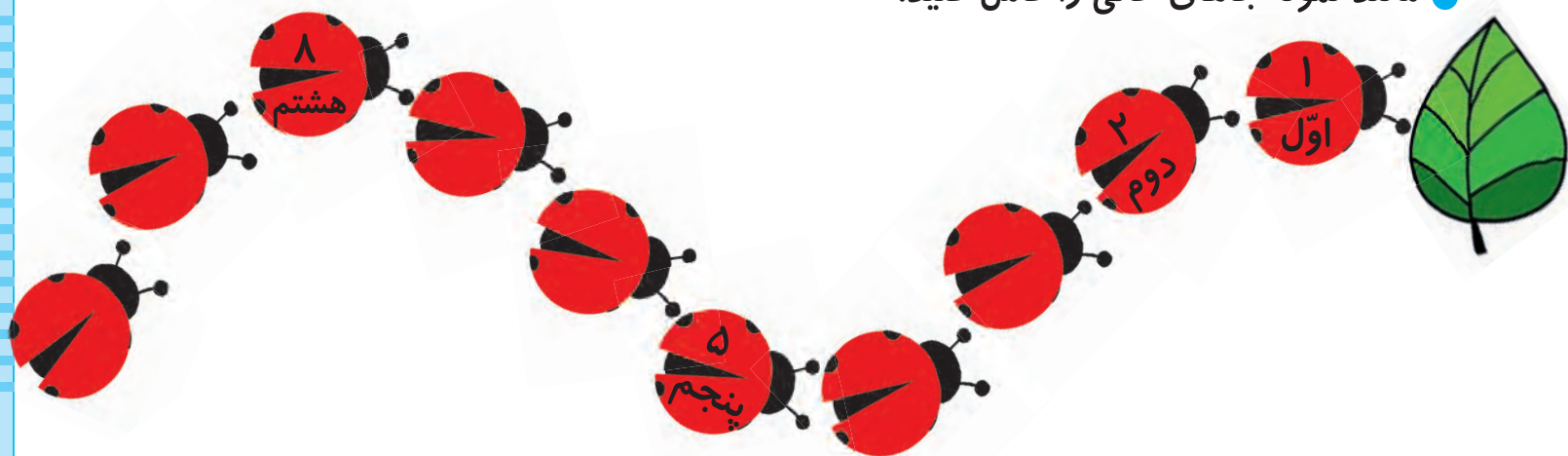

فعالیت (۱)

فکر کن و بنویس

مانند نمونه جاهای خالی را کامل کنید.

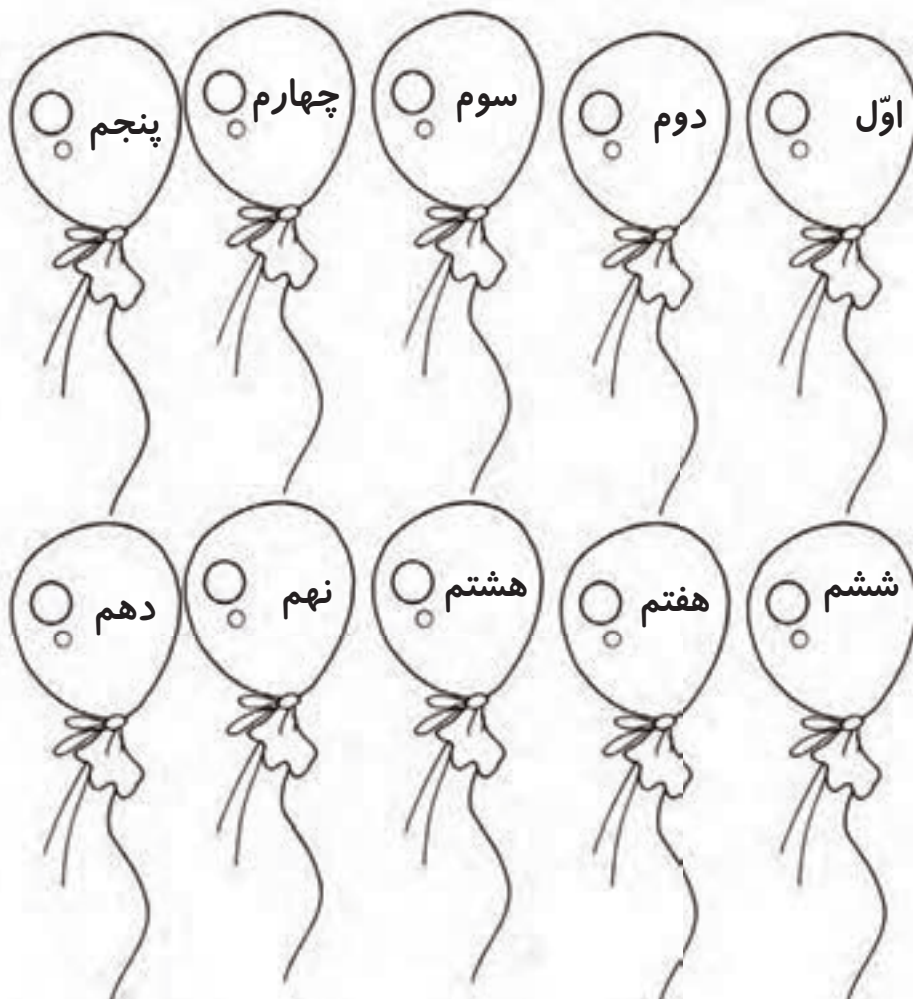
فعالیت (۲)

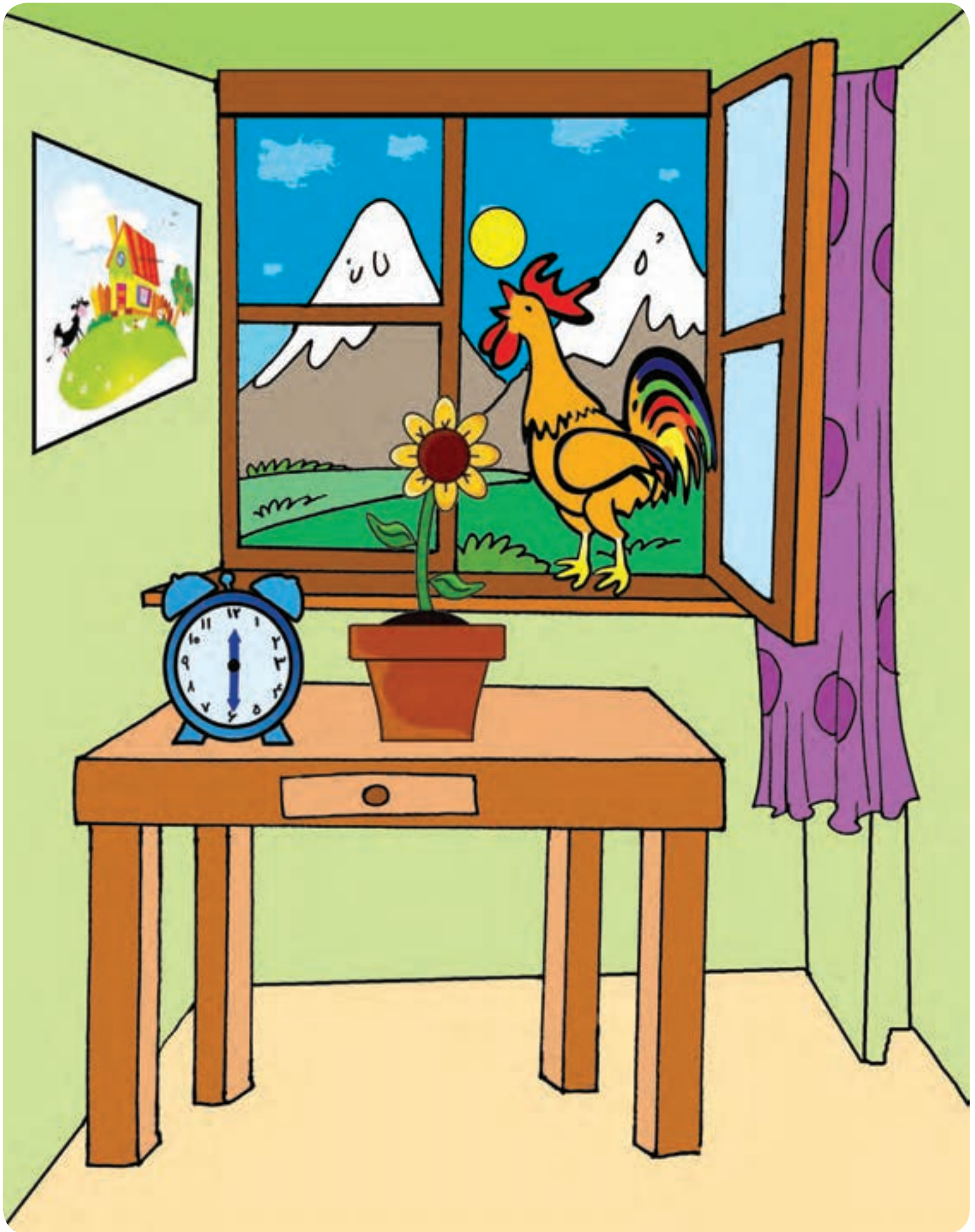
کامل کن

با توجه به راهنما، بادکنک‌ها را رنگ کنید.

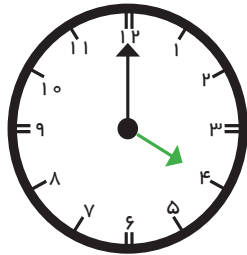
دهم	نهم	هشتم	هفتم	ششم	پنجم	چهارم	سوم	دوم	اول

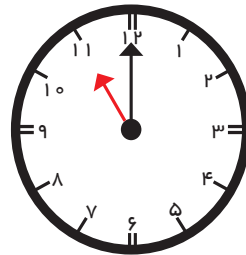

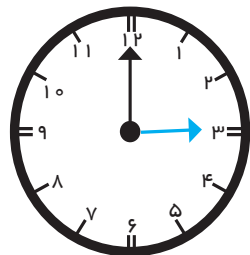
ساعت (۱)

عقربه ی کوچک عدد ۴ را نشان می دهد.
پس می توانیم بگوییم ساعت ۴ است.

عقربه ی کوچک عدد ۱۱ را نشان می دهد.
پس می توانیم بگوییم ساعت ۱۱ است.

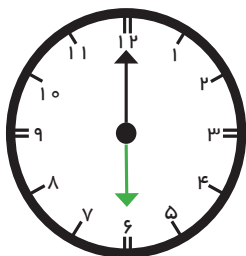
عقربه ی کوچک عدد ..... را نشان می دهد.
پس می توانیم بگوییم ساعت ..... است.

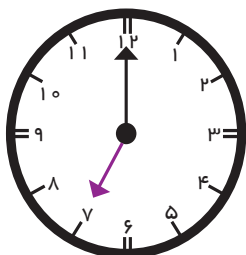
فعالیت (۱)

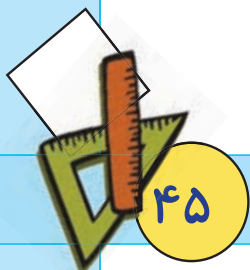
فکر کن و بنویس

امیر ساعت ۶ از خواب بیدار می شود.

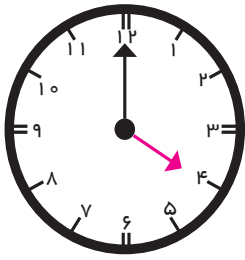

علی ساعت ..... به مدرسه می رود.

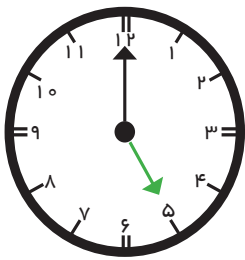

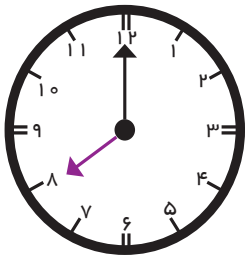
مانند نمونه بنویسید، ساعت چند است؟

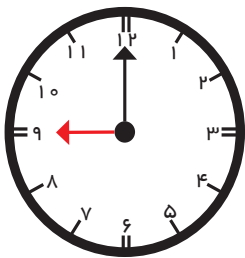
ساعت ۴ است.

ساعت ..... است.

ساعت ..... است.

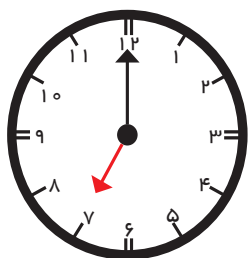

ساعت ..... است.

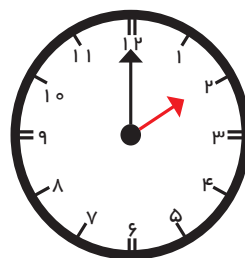

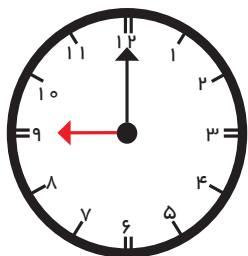
مانند نمونه زمانی را که ساعت نشان می‌دهد، بنویسید.

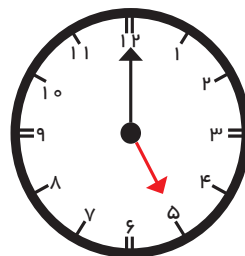
ساعت ۷ است.

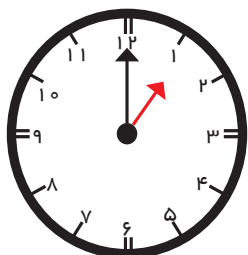
ساعت ..... است.

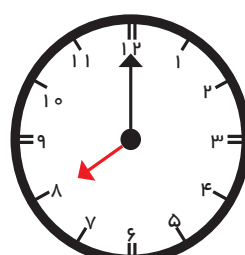
ساعت ..... است.

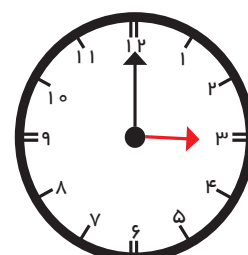
ساعت ..... است.

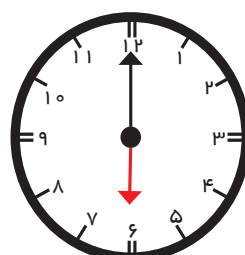
ساعت ..... است.

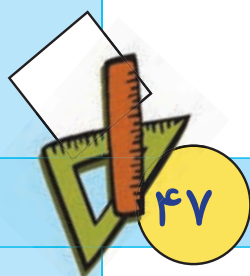
ساعت ..... است.

ساعت ..... است.

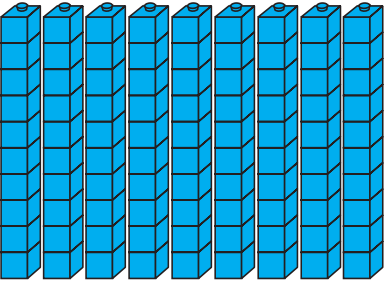
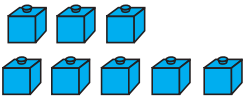

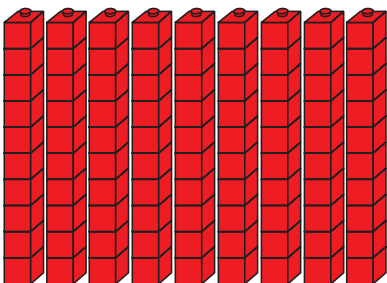
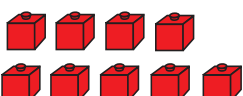
ساعت ..... است.

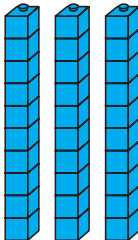
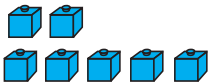

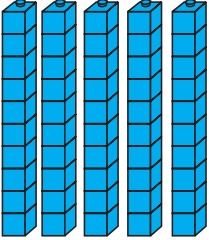

مرور عدد دو رقمی

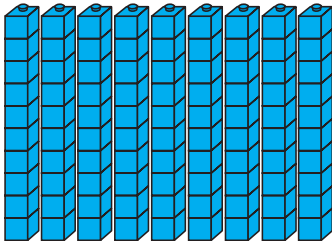
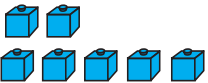
مانند نمونه در جاهای خالی عدد مناسب بنویسید.

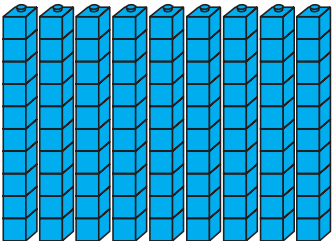
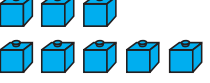
ده تایی	یکی
	
۸ یکی و ۹ ده تایی می شود ۹۸	

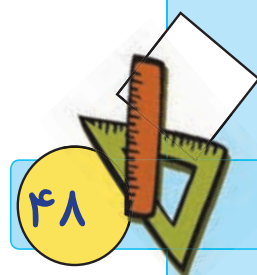
ده تایی	یکی
	
۹ یکی و ۹ ده تایی می شود	

ده تایی	یکی
	
۷ یکی و ۳ ده تایی می شود ۳۷	

ده تایی	یکی
	
..... یکی و ..... ده تایی می شود	

ده تایی	یکی
	
..... یکی و ..... ده تایی می شود	

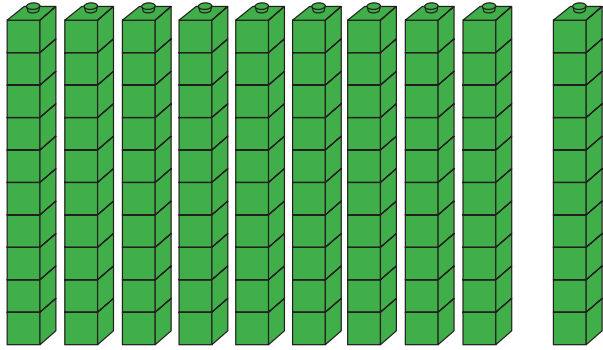
ده تایی	یکی
	
..... یکی و ..... ده تایی می شود	

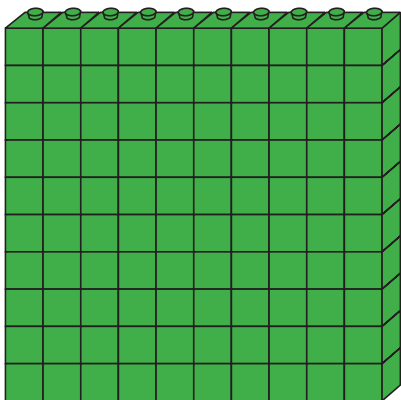

● آموزگار از علی خواست که ۹ دسته ی ۱۰ تایی را روی میز قرار دهد. سپس یک دسته ی ۱۰ تایی دیگر به آن اضافه کند.

آموزگار از او پرسید:

حالا چند دسته ی ۱۰ تایی داریم؟ .....

● شکل مقابل ۱۰ دسته ده تایی را نشان می دهد.

به ۱۰ دسته ده تایی یک دسته صد تایی می گویند.

حالا جدول را با توجه به شکل کامل کرده ایم.

عدد صد را از جدول خارج کردیم و به این صورت نوشتیم.

صد تایی	ده تایی	یکی
۱	۰	۰

۱۰۰ صد

